

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Ρώμη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ

ΒΑΜΒΑΚΙ

Συντάκτης: Μαριλένα Σεϊρλή
Γραμματέας Α' ΟΕΥ

Αφορά σε κωδικούς
Συνδυασμένης

Ονοματολογίας (Combined
Nomenclature): HS [52]

Φεβρουάριος 2026

Περιεχόμενα

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
A.1. Περιγραφή κλάδου -Γενικά Χαρακτηριστικά.....	3
A.2. Ιστορική Αναδρομή.....	3
A.3. Σπουδαιότητα του Κλάδου.....	4
A.4. Ιταλία και European Cotton Alliance (ECA).....	5
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ.....	6
B.1. Δομή αγοράς βάμβακος στην Ιταλία.....	6
B.2. Μικρή αλλά ανερχόμενη αγορά premium οργανικού βάμβακος.....	7
B.3. Εφοδιαστική αλυσίδα βάμβακος στην Ιταλία.....	7
B.4. Σύγκριση Ελλάδας με τους παγκόσμιους παραγωγούς βάμβακος.....	9
Γ. ΖΗΤΗΣΗ.....	10
Γ.1. Μέγεθος αγοράς / Τμήματα αγοράς.....	10
Γ.2. Αγοραστική συμπεριφορά.....	11
Γ.3. Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης.....	12
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	13
Δ.1. Ροές εμπορίου -Εμπορικό ισοζύγιο κλάδου.....	13
Δ.2. Ανάλυση διμερούς εμπορίου με την Ελλάδα.....	15
Ελληνικές εξαγωγές (όλων των κωδικών βάμβακος 52) προς την Ιταλία.....	15
Ιταλικές εισαγωγές από την Ελλάδα.....	16
Ιταλικές εξαγωγές προς την Ελλάδα.....	16
Διμερές εμπορικό ισοζύγιο βάμβακος.....	16
E. ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	17
E.1. Δομή αγοράς -Δίκτυα Διανομής.....	17
E.2. Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων / ξένων επιχειρήσεων).....	18
E.3. Παρουσία ελληνικών προϊόντων - Μεριδίο αγοράς.....	19
E.4. Τιμές λιανικής πώλησης.....	20
E.5. Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού.....	21
E.6. Εμπόδια Εισόδου στην Ιταλική Αγορά.....	22
E.7. Ρυθμιστικές απαιτήσεις στην Ιταλική αγορά κλωστοϋφαντουργίας και βάμβακος.....	23
ΣΤ. ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ.....	26
Z. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΩΣ ΤΟ 2027.....	27
H. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	28

Η.1 Συμπεράσματα και Ευκαιρίες για Ελληνικές Εταιρείες.....	28
Θ. ΠΗΓΕΣ - ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ.....	30
Ι. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....	32

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της μελέτης είναι η ανάλυση της αγοράς βάμβακος στην Ιταλία, με έμφαση στο μέγεθος, στις τάσεις, στις εξαγωγές, στα κανάλια διανομής και στις ευκαιρίες για ελληνικές εταιρείες.

A.1. Περιγραφή κλάδου -Γενικά Χαρακτηριστικά

Ο τομέας του βάμβακος στην Ιταλία, αν και σήμερα μικρής κλίμακας σε σχέση με την ιστορική του βαρύτητα, αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της ιταλικής ικανότητας να αναβιώνει παραδοσιακούς παραγωγικούς κλάδους και να τους ενσωματώνει σε σύγχρονα μοντέλα βιώσιμης ανάπτυξης. Η σημερινή εικόνα της βαμβακοκαλλιέργειας είναι αποτέλεσμα μιας μακράς ιστορίας ανόδου, παρακμής και πρόσφατης αναγέννησης. Η τεράστια πτώση της παραγωγής κατά τη διάρκεια του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα έφτασε στη σχεδόν πλήρη παύση παραγωγής μετά το 2002. Η χώρα ουσιαστικά απουσίασε από τον διεθνή χάρτη της βαμβακοκαλλιέργειας για πάνω από δύο δεκαετίες, περιορίζοντας την παρουσία της στη μεταποίηση και τις υψηλής ποιότητας υφάνσεις.

Ωστόσο, η τελευταία πενταετία σηματοδοτεί μια απροσδόκητη αναβίωση του κλάδου, οδηγούμενη κυρίως από την αυξανόμενη ανάγκη της ιταλικής βιομηχανίας μόδας για ποιοτικές και οργανικές πρώτες ύλες. Η Ιταλία επιδιώκει να μειώσει την εξάρτησή της από εισαγωγές βάμβακος και να ενισχύσει την αυτάρκεια της αλυσίδας παραγωγής υφασμάτων υψηλής ποιότητας. Στη Σικελία, η εταιρεία **Cos-Cotone Organico di Sicilia**, που ιδρύθηκε το 2019, αναβιώνει σταδιακά την τοπική καλλιέργεια σε περιοχές όπως η Tusa και συνεργάζεται με υφαντουργίες της βόρειας Ιταλίας, επιτυγχάνοντας συνεργασίες με μάρκες όπως η OVS και ακόμη και ο οίκος Chanel. Την ίδια στιγμή, στην Απουλία, το εγχείρημα **Gest-Cotone Organico di Puglia**, που ξεκίνησε το 2020, καλλιεργεί οργανικό βαμβάκι σε έκταση περίπου 3000 στρέμματα στην Caritanata, εφαρμόζοντας καινοτόμες καλλιεργητικές μεθόδους, ακόμη και τη χρήση μουσικών συχνοτήτων, ενώ επενδύει σε νέα μονάδα εκκόκκισης που θα επιτρέψει την πλήρη καθετοποίηση της παραγωγής.

Η σύγχρονη ιταλική παραγωγή συνδέεται στενά με την τάση για «πράσινη» μόδα, καθώς η ζήτηση για οργανικό και πιστοποιημένο βαμβάκι (ιδίως με GOTS) αυξάνεται συνεχώς. Η Ιταλία εξετάζει το **ενδεχόμενο να θεσπίσει επίσημη σήμανση «100% Made in Italy Cotton»**, η οποία θα πιστοποιεί όχι μόνο την προέλευση του βάμβακος, αλλά ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής, από την καλλιέργεια έως το τελικό ύφασμα. Από την Caritanata έως τη Σικελία, ο κλάδος αποκτά σταδιακά μια νέα ταυτότητα, προσανατολισμένη στη βιωσιμότητα, τη διαφάνεια και την υψηλή ποιότητα. Η έντονη παρουσία πρωτοβουλιών όπως το Itaco project στην Απουλία, που προωθεί οικολογικές πρακτικές και οργανική γεωργία με αυστηρά περιβαλλοντικά κριτήρια, ενισχύει περαιτέρω αυτή τη μετάβαση.

A.2. Ιστορική Αναδρομή

Το βαμβάκι έχει μακρά παρουσία στην ιταλική ιστορία, η οποία ξεκινά από τον Μεσαίωνα και εκτείνεται έως την προνεωτερική περίοδο, καθιστώντας το έναν από τους πιο σημαντικούς πρώιμους κλάδους της ιταλικής υφαντουργίας. Στους αιώνες μεταξύ 1100 και 1800, η βόρεια Ιταλία

εξελίχθηκε σε σημαντικό κέντρο μεταποίησης βάμβακος, παράγοντας υφάσματα που διακινούνταν σε ολόκληρη τη Δυτική Μεσόγειο. Η τεχνογνωσία που χρησιμοποιήθηκε για την κατεργασία και την ύφανση του βάμβακος προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τον ισλαμικό κόσμο, ο οποίος διέδωσε τεχνολογίες όπως ο τροχός νηματουργίας, ο οριζόντιος υψωτός αργαλειός, η χρήση εξελιγμένων τεχνικών βαφής και επεξεργασίας και μηχανισμοί που είχαν τις ρίζες τους στην Περσία, το Βυζάντιο και την Ινδία. Η διάδοση αυτών των τεχνολογιών επέτρεψε την παραγωγή οικονομικών και ευέλικτων υφασμάτων, όπως λεπτή μουσελίνα, υφάσματα μίξης, καθώς και πιο χονδρά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για ρουχισμό και οικιακά προϊόντα.

Ιδιαίτερα οι νότιες περιοχές της Ιταλίας, όπως η Σικελία, η Καλαβρία και η Απουλία, αποτέλεσαν ζώνες καλλιέργειας βάμβακος ήδη από τον ύστερο Μεσαίωνα. Εκεί αναπτύχθηκαν τοπικά εργαστήρια και υφαντουργίες που παρήγαγαν προϊόντα είτε για εσωτερική κατανάλωση είτε για εξαγωγή, ανταγωνιζόμενα υφαντουργικά κέντρα της Ιβηρικής και της Νότιας Γαλλίας. Ο κλάδος γνώρισε περαιτέρω ενίσχυση κατά τους αιώνες της πρώιμης νεότερης εποχής, όταν η επέκταση των εμπορικών δικτύων και η πρόοδος στις τεχνικές άρδευσης και καλλιέργειας επέτρεψαν μεγαλύτερη παραγωγικότητα.

Κατά τον 20ό αιώνα, όμως, η πορεία του κλάδου μεταβλήθηκε ριζικά. Η Ιταλία συνέχισε να παράγει βαμβάκι, ωστόσο, ο ανταγωνισμός από χώρες χαμηλού κόστους και η ανάπτυξη των συνθετικών ινών οδήγησαν σταδιακά σε συρρίκνωση της παραγωγής. Από **τη δεκαετία του 1960 έως τις αρχές του 21ου αιώνα, η πτώση ήταν σταθερή και απότομη**, έως ότου η παραγωγή **μηδενίστηκε μετά το 2002**, όπως καταγράφεται στα γεωργικά στοιχεία παραγωγής. Παρά την παρακμή της πρωτογενούς καλλιέργειας, η Ιταλία διατήρησε έναν ισχυρό ρόλο στη μεταποίηση, παραμένοντας κορυφαία δύναμη στην ευρωπαϊκή υφαντουργία και στη διεθνή αγορά πολυτελών υφασμάτων.

A.3. Σπουδαιότητα του Κλάδου

Η σημασία του βάμβακος για την Ιταλία σήμερα δεν σχετίζεται με μεγάλους όγκους παραγωγής, αλλά με τη στρατηγική του θέση στο οικοσύστημα της ιταλικής βιομηχανίας μόδας και υφαντουργίας. Η Ιταλία αποτελεί παγκόσμιο σημείο αναφοράς για την ποιότητα των υφασμάτων και την τεχνογνωσία μεταποίησης ινών. Η δυνατότητα παραγωγής εγχώριου βάμβακος συμβάλλει στη δημιουργία μιας πιο ανθεκτικής, λιγότερο εξαρτημένης και περισσότερο βιώσιμης αλυσίδας εφοδιασμού. Η επιστροφή της καλλιέργειας βάμβακος σε περιοχές όπως η Σικελία, η Απουλία και η Capitanata επανασυνδέει τη χώρα με την ιστορική παράδοση και ταυτόχρονα ενσωματώνει τις σύγχρονες παγκόσμιες απαιτήσεις για περιβαλλοντική υπευθυνότητα.

Σε μια εποχή όπου οι διεθνείς αγορές απαιτούν πλήρη ιχνηλασιμότητα και πιστοποίηση των πρώτων υλών, το ιταλικό οργανικό βαμβάκι - ιδίως το πιστοποιημένο με GOTS¹ - αποκτά

¹ Το GOTS (Global Organic Textile Standard) είναι το παγκοσμίως αναγνωρισμένο πρότυπο για οργανικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Στόχος του είναι να διασφαλίσει ότι τα υφάσματα παράγονται με οργανικές

ιδιαίτερη εμπορική αξία. Τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως η ενδεχόμενη θεσμοθέτηση της εθνικής σήμανσης «**100% Made in Italy Cotton**», επιδιώκουν να προσφέρουν στους καταναλωτές μια εγγύηση ποιότητας και στους **παραγωγούς ένα συγκριτικό πλεονέκτημα στις διεθνείς αγορές**. Την ίδια στιγμή, η αναβίωση του κλάδου συμβάλλει στην ανάπτυξη τοπικών οικονομιών, ιδίως στον ιταλικό Νότο, δημιουργώντας ευκαιρίες απασχόλησης και ενισχύοντας την αγροτική και βιοτεχνική παραγωγή.

Η στρατηγική σημασία του τομέα προκύπτει επίσης από την ανάγκη της ευρωπαϊκής βιομηχανίας να στραφεί προς πιο βιώσιμες και εγχώριες λύσεις. Το ιταλικό βαμβάκι, παραγόμενο σε ελεγχόμενες συνθήκες και με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, προσφέρει στις ιταλικές επιχειρήσεις υφασμάτων και μόδας ένα κρίσιμο εργαλείο διαφοροποίησης, ειδικά απέναντι στον ανταγωνισμό από χώρες όπου οι περιβαλλοντικοί και κοινωνικοί κανονισμοί είναι λιγότερο αυστηροί. Στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, η αναγέννηση της βαμβακοκαλλιέργειας υποστηρίζει τη μετάβαση της Ιταλίας σε ένα πιο κυκλικό, υπεύθυνο και τεχνολογικά εξελιγμένο μοντέλο παραγωγής υφασμάτων, ενισχύοντας τόσο την εθνική οικονομία όσο και την παγκόσμια εικόνα της χώρας ως κορυφαίου κέντρου ποιότητας και καινοτομίας.

A.4. Ιταλία και European Cotton Alliance (ECA)

Η Ιταλία δεν είναι σήμερα χώρα παραγωγής βάμβακος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς η επίσημη παραγωγή της έχει πάψει από το 1991, σύμφωνα με τα στοιχεία της ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για το βαμβάκι. Η **ECA εκπροσωπεί κυρίως παραγωγούς από χώρες όπου η καλλιέργεια είναι ενεργή, όπως η Ελλάδα και η Ισπανία, που αποτελούν σχεδόν το σύνολο της ευρωπαϊκής βαμβακοπαραγωγής**. Ωστόσο, παρότι η Ιταλία δεν συμβάλλει με πρωτογενή παραγωγή, η σχέση της με την European Cotton Alliance είναι ιδιαίτερα στενή, μέσω της υφαντουργικής της βιομηχανίας, της μόδας και της συμμετοχής ιταλικών εταιρειών σε δράσεις προβολής του ευρωπαϊκού βάμβακος.

Η ECA βλέπει την Ιταλία ως καίρια αγορά και σημαντικό σημείο σύνδεσης μεταξύ της ευρωπαϊκής παραγωγής βάμβακος και της βιομηχανίας υψηλής ποιότητας υφασμάτων και ενδυμάτων. Στις εκδηλώσεις της συχνά συμμετέχουν ιταλικές εταιρείες μόδας και υφαντουργίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι η χώρα λειτουργεί ως βασικός “καταναλωτής” και επεξεργαστής ευρωπαϊκού βάμβακος. Στην πρόσφατη εκδήλωση της ECA στο Μιλάνο, εταιρείες όπως Versace, Trussardi, Gucci, Superga και Candiani Denim συμμετείχαν σε συζητήσεις και παρουσιάσεις για τα πλεονεκτήματα του ευρωπαϊκού βάμβακος, δείχνοντας τη δέσμευση της ιταλικής βιομηχανίας στη χρήση βιώσιμων και ιχνηλάσιμων ινών.

Στο ίδιο πλαίσιο, εξέχοντες εκπρόσωποι της ιταλικής υφαντουργίας, όπως ο κ. Simon Giuliani της Candiani Denim και ο κ. Flavio Berto της Berto Industria Tessile, συμμετείχαν σε

πρώτες ύλες και επεξεργάζονται με περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο, από το χωράφι μέχρι την τελική ετικέτα.

στρογγυλές τράπεζες της ECA για τη δημιουργία πιο βιώσιμης παραγωγής ενδυμάτων και την ενίσχυση της ιχνηλασιμότητας.

Η ECA έχει επιλέξει επανειλημμένα την Ιταλία και ειδικότερα το Μιλάνο, που είναι η πρωτεύουσα της ευρωπαϊκής μόδας, ως τόπο διεξαγωγής των δράσεών της. Στις 10 Ιουλίου 2024 πραγματοποιήθηκε εκδήλωση της ECA στο πλαίσιο της καμπάνιας EUCOTTON, με στόχο την προώθηση της ευρωπαϊκής παραγωγής βάμβακος και των χαρακτηριστικών βιωσιμότητας. Η εκδήλωση συγκέντρωσε πάνω από 80 Ιταλούς επαγγελματίες του κλάδου, ενώ η υποστήριξη από προσωπικότητες όπως ο κ. Francesco Casile και ο κ. Simone Canclini υπογράμμισε τη σημαντική θέση που έχει η Ιταλία ως συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην παραγωγή ευρωπαϊκού βάμβακος και στη βιομηχανία υψηλής ποιότητας υφασμάτων.

Παρά το γεγονός ότι οι κύριοι παραγωγοί ευρωπαϊκού βάμβακος είναι η Ελλάδα και η Ισπανία, η ECA θεωρεί την Ιταλία κρίσιμη αγορά για την αξιοποίηση του ευρωπαϊκού προϊόντος. Τα στελέχη της ECA, όπως ο πρόεδρος κ. Αντώνιος Σιάρκος και ο κ. Δημήτριος Πολύχρονος, παρουσιάζουν συχνά στην Ιταλία τα οφέλη του ευρωπαϊκού βάμβακος και τονίζουν τη σημασία της χρήσης του από τις ιταλικές εταιρείες ώστε να ενισχύσουν την ιχνηλασιμότητα και τη βιωσιμότητα στην ευρωπαϊκή αλυσίδα της μόδας.

Η σχέση της Ιταλίας με την ECA δεν περιορίζεται στην αγορά και τη βιομηχανία. Σε εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Μιλάνο, συμμετείχαν επίσης ιταλικά πανεπιστήμια και σχολές όπως η NABA, η Polidesign και η Cuoia Business School, τα οποία συνεργάζονται με την ECA για τη δημιουργία εργαστηρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων αφιερωμένων στην ανάπτυξη της βιώσιμης χρήσης του ευρωπαϊκού βάμβακος. Αυτό επιβεβαιώνει ότι η Ιταλία αποτελεί κέντρο εκπαίδευσης και καινοτομίας για τη διάδοση των αξιών που προωθεί η ECA.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1. Δομή αγοράς βάμβακος στην Ιταλία

Η δομή της αγοράς βάμβακος στην Ιταλία χαρακτηρίζεται από μια ιδιόμορφη αντίφαση: ενώ η χώρα διαθέτει μία από τις πιο ανεπτυγμένες και τεχνολογικά προηγμένες κλωστοϋφαντουργικές βιομηχανίες στην Ευρώπη, η πρωτογενής παραγωγή βάμβακος έχει πρακτικά εκλείψει εδώ και δεκαετίες.

Η Ιταλία επομένως εξαρτάται πλήρως από εισαγόμενες ίνες για τη λειτουργία της τεράστιας υφαντουργικής και ενδυματολογικής της βιομηχανίας. Η ευρωπαϊκή παραγωγή βάμβακος προέρχεται σχεδόν αποκλειστικά από την Ελλάδα και την Ισπανία, οι οποίες καλύπτουν πάνω από το 99% της ευρωπαϊκής παραγωγής, ενώ η Ιταλία δεν συνεισφέρει καθόλου. Εκτός από τις ενδοκοινοτικές προμήθειες, η χώρα εισάγει επίσης σημαντικές ποσότητες βάμβακος από τρίτες χώρες, όπως την Τουρκία, την Αίγυπτο, τις ΗΠΑ και την Ινδία. Το ιταλικό κλωστοϋφαντουργικό σύστημα, ιδιαίτερα ισχυρό στη Λομβαρδία, το Βένετο και την Τοσκάνη, αποτελεί έναν από τους

μεγαλύτερους χρήστες εισαγόμενου βάμβακος στην Ευρώπη, καθώς στηρίζεται στην υψηλής ποιότητας μεταποίηση και όχι στην πρωτογενή παραγωγή.

Η επεξεργασία και μεταποίηση, δηλαδή ο κλάδος που μετατρέπει την πρώτη ύλη σε νήματα, υφάσματα και τελικά προϊόντα, αποτελεί το πραγματικό κέντρο βάρους της ιταλικής αγοράς βάμβακος. Ιταλικές εταιρείες με διεθνή φήμη, όπως η Candiani Denim, η Berto Industria Tessile και ο όμιλος Albinì, αποτελούν κορυφαίους παραγωγούς υφαντουργικών προϊόντων που χρησιμοποιούν βαμβάκι υψηλών προδιαγραφών. Η ιταλική μόδα έχει τεράστια ανάγκη από βαμβάκι υψηλής ποιότητας, ιδίως για υφάσματα όπως denim, shirting fabrics και premium υφαντά που αποτελούν τη βάση των συλλογών των μεγαλύτερων οίκων μόδας.

Η εξάρτηση από εισαγωγές δεν αποτελεί αδυναμία αλλά χαρακτηριστικό ενός κλάδου που επενδύει στην ποιότητα, την τεχνογνωσία και την καινοτομία.

B.2. Μικρή αλλά ανερχόμενη αγορά premium οργανικού βάμβακος

Υπάρχουν **δύο μόνο νέες καλλιέργειες** σε Σικελία και Απουλία (βλ. παραπάνω) δεν στοχεύουν σε μεγάλο όγκο, αλλά σε premium προϊόν με GOTS πιστοποίηση, πλήρη ιχνηλασιμότητα, «Made in Italy branding» και σύνδεση με τον κλάδο sustainable fashion. Με αυτό τον τρόπο, η δομή της ιταλικής αγοράς βάμβακος συνδυάζει την παράδοση, την τεχνολογική υπεροχή και τη σύγχρονη απαίτηση για βιώσιμες αλυσίδες αξίας, διαμορφώνοντας μια ιδιαίτερη ταυτότητα στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία.

B.3. Εφοδιαστική αλυσίδα βάμβακος στην Ιταλία

Η εφοδιαστική αλυσίδα του βάμβακος στην Ιταλία έχει μια ιδιαίτερη δομή, η οποία δεν βασίζεται σε εγχώρια μαζική καλλιέργεια, αλλά σε ένα πολύπλοκο σύστημα εισαγωγών, μεταποίησης, υφαντουργικής επεξεργασίας και τελικά ένταξης του προϊόντος στη βιομηχανία μόδας. Η αλυσίδα αρχίζει αναγκαστικά εκτός Ιταλίας, δεδομένου ότι η χώρα έχει σταματήσει επίσημα την εμπορική παραγωγή βάμβακος και επομένως, η αλυσίδα ξεκινά από το εξωτερικό.

Το πρώτο στάδιο αφορά την προμήθεια της πρώτης ύλης. Η Ιταλία βασίζεται σχεδόν πλήρως σε εισαγωγές, κυρίως από κράτη της ΕΕ, όπως η Ελλάδα και η Ισπανία, οι οποίες καλύπτουν σχεδόν το σύνολο της ευρωπαϊκής παραγωγής. Η **Ελλάδα** αποτελεί τον μεγαλύτερο παραγωγό ευρωπαϊκού βάμβακος, ενώ η Ισπανία ακολουθεί με πολύ μικρότερο αλλά σημαντικό ποσοστό. Παράλληλα, η Ιταλία εισάγει βαμβάκι και από τρίτες χώρες, ανάλογα με τον τύπο, την ποιότητα και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ινών που αναζητούν οι ιταλικές κλωστοϋφαντουργίες. Οι ανάγκες αυτές διαμορφώνονται από τον ιδιαίτερο προσανατολισμό της ιταλικής βιομηχανίας προς προϊόντα υψηλής ποιότητας, υψηλής αντοχής ή ειδικών προδιαγραφών.

Το δεύτερο στάδιο αφορά τη μεταφορά και τη διοχέτευση της πρώτης ύλης στην Ιταλία. Οι ποσότητες βάμβακος εισέρχονται κυρίως μέσω λιμένων της Βόρειας Ιταλίας, όπως της Γένοβας και της Τεργέστης και κατευθύνονται προς τις παραδοσιακές βιομηχανικές ζώνες ύφανσης και μεταποίησης στη Λομβαρδία, στο Βένετο και στην Τοσκάνη.

Αφού μεταφερθεί, το βαμβάκι περνά στο τρίτο στάδιο: την κλωστοϋφαντουργική επεξεργασία. Εδώ η Ιταλία διαθέτει ένα από τα ισχυρότερα συστήματα στον κόσμο. Στα κλωστήρια και τις υφαντουργίες, η πρώτη ύλη μετατρέπεται σε νήματα και υφάσματα, τα οποία στη συνέχεια, μέσω φινιρίσματος, βαφής, τυπώματος ή ειδικών τεχνικών επεξεργασίας, μετατρέπονται σε ημιτελή ή τελικά υφαντά υψηλής ποιότητας. Η Ιταλία έχει ισχυρή παρουσία στον κλάδο denim, όπου η Candiani Denim αποτελεί διεθνές σημείο αναφοράς, αλλά και στον κλάδο πολυτελών υφασμάτων για υποκάμισα, όπου εταιρείες όπως η Albini Group έχουν παγκόσμια αναγνωρισμένη εξειδίκευση.

Το τέταρτο στάδιο είναι η ενσωμάτωση των υφαντουργικών προϊόντων στις αλυσίδες παραγωγής της βιομηχανίας μόδας. Η Ιταλία, ως μία από τις παγκόσμιες πρωτεύουσες μόδας, αποτελεί κρίσιμο κρίκο στην ευρωπαϊκή εφοδιαστική αλυσίδα βάμβακος. Οίκοι όπως η Versace, η Gucci, η Trussardi και η Superga συμμετέχουν σε δράσεις της European Cotton Alliance, γεγονός που δείχνει ότι οι ιταλικές εταιρείες μόδας αποτελούν βασικούς χρήστες ευρωπαϊκού βάμβακος και στηρίζουν ενεργά τις προσπάθειες για προώθηση βιώσιμων και ιχνηλάσιμων ινών. Αυτή η σχέση δημιουργεί μια αμφίδρομη δυναμική, όπου το βαμβάκι εισάγεται στην Ιταλία για να αποκτήσει προστιθέμενη αξία και, στη συνέχεια, τα τελικά προϊόντα αναδιανέμονται στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά.

Παράλληλα με τα παραπάνω στάδια της μεταποίησης, έχει αρχίσει να διαμορφώνεται ένα πέμπτο και νεότερο στοιχείο της εφοδιαστικής αλυσίδας, το οποίο αφορά στην επιστροφή της καλλιέργειας βάμβακος, αν και σε μικρή κλίμακα, εντός της Ιταλίας, στη Σικελία και στην Απουλία όπου καλλιεργείται οργανικό βαμβάκι και εντάσσεται απευθείας στη βιομηχανία μεταποίησης ή το διοχετεύεται σε ιταλικές εταιρείες ένδυσης και υφαντουργίας. Η **καλλιέργεια παραμένει μικρή**, αλλά **συμβάλλει στην αναβάθμιση του προφίλ της χώρας** ως ηγέτη στη βιώσιμη μόδα.

Το έκτο στάδιο της εφοδιαστικής αλυσίδας αφορά τη διάθεση των τελικών προϊόντων. Τα ιταλικά υφάσματα, είτε προορίζονται για πολυτελή prêt-à-porter είτε για denim, εξάγονται σε παγκόσμιους οίκους μόδας ή χρησιμοποιούνται από την εγχώρια βιομηχανία για την παραγωγή ενδυμάτων υψηλής αισθητικής και ποιότητας. Η **Ιταλία λειτουργεί επομένως ως ένας κεντρικός κόμβος**, που μετατρέπει την πρώτη ύλη σε προϊόν υψηλής εμπορικής και τεχνικής αξίας, συμμετέχοντας σε μια διεθνή αλυσίδα προστιθέμενης αξίας που ξεκινά από τα βαμβακοχώραφα της Ελλάδας και της Ισπανίας και καταλήγει στις πασαρέλες και τις μπουτίκ της Ιταλίας.

Τέλος, η εφοδιαστική αλυσίδα συμπληρώνεται από τον **ρόλο της European Cotton Alliance**, η οποία χρησιμοποιεί την Ιταλία όχι μόνο ως κέντρο μεταποίησης, αλλά και ως κέντρο προώθησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Μιλάνο δείχνουν ότι η χώρα λειτουργεί ως σημείο διάχυσης τεχνογνωσίας και ενίσχυσης της διαφάνειας

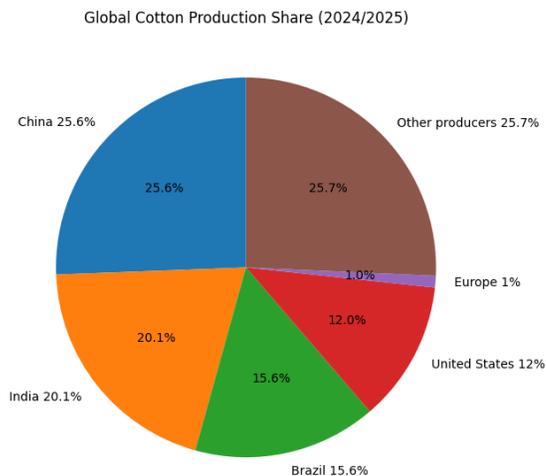
στην αλυσίδα αξίας του ευρωπαϊκού βάμβακος. Με αυτόν τον τρόπο, η εφοδιαστική αλυσίδα στην Ιταλία δεν είναι απλώς ένας μηχανισμός κίνησης προϊόντων, αλλά ένα οικοσύστημα όπου συνυπάρχουν πρωτογενείς προσπάθειες, βιομηχανική και τεχνολογική υπεροχή, πολιτισμικό κύρος και στρατηγική ευρωπαϊκή συνεργασία.

B.4. Σύγκριση Ελλάδας με τους παγκόσμιους παραγωγούς βάμβακος

Η **Ελλάδα** είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός βάμβακος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καλύπτοντας το **80% της ευρωπαϊκής παραγωγής**, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΕ που αναφέρουν ότι η Ελλάδα και η Ισπανία είναι οι μόνες ουσιαστικά παραγωγές χώρες, με την Ιταλία και την Πορτογαλία να έχουν σταματήσει την παραγωγή.

Ωστόσο, όταν το ελληνικό μέγεθος τοποθετηθεί στο παγκόσμιο πλαίσιο, γίνεται σαφές ότι ακόμη και ως ο απόλυτος ηγέτης στην Ευρώπη, η Ελλάδα παραμένει πολύ μικρή δύναμη παγκοσμίως, καθώς η παγκόσμια αγορά ελέγχεται από χώρες με παραγωγή πολλαπλάσια.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του 2025:

- **Κίνα:** 25.6% της παγκόσμιας παραγωγής, περίπου 30 εκατ. δεμάτια (480 lb)
- **Ινδία:** 20.1% - 23.5 εκατ. δεμάτια
- **Βραζιλία:** 15.6% - 18.25 εκατ. δεμάτια
- **ΗΠΑ:** 12% - 14 εκατ. δεμάτια
- Ακολουθούν: **Πακιστάν, Αυστραλία, Τουρκία, Ουζμπεκιστάν, Αργεντινή, Μάλι**, όλες με ποσοστά κάτω του 5% η καθεμία.

Τα ίδια δεδομένα επιβεβαιώνονται και από τις βάσεις USDA (U.S. Foreign Agricultural Service), που τοποθετούν την ΕΕ συνολικά στο **1%** της παγκόσμιας παραγωγής.

Εφόσον η ΕΕ συνολικά παράγει περίπου **1.24 εκατ. δεμάτια** (2024/2025) και η Ελλάδα καλύπτει το **80%**, η ελληνική παραγωγή ανέρχεται περίπου στα **1 εκατ. δεμάτια** ετησίως.

Η Ελλάδα είναι σημαντική μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όχι σε παγκόσμιο. Στο διεθνές εμπόριο, η Ελλάδα δεν αποτελεί διαμορφωτή τιμών, αλλά **περιφερειακό παραγωγό**. Παρ' όλα αυτά, η ελληνική παραγωγή θεωρείται **ποιοτικά υψηλού επιπέδου** και ιδιαίτερα δημοφιλής για τη σταθερότητα και την ομοιομορφία των ινών της, κάτι που την καθιστά στρατηγικής σημασίας για ευρωπαϊκές κλωστοϋφαντουργίες. Η ΕΕ αντιπροσωπεύει μόλις το **1%** της παγκόσμιας παραγωγής, άρα η Ευρώπη συνολικά δεν αποτελεί "ισχύ" στον κλάδο συρραφής πρώτης ύλης, αλλά στην **επεξεργασία -μεταποίηση -μόδα**.

Παραγωγός	Ποσοστό παγκόσμιας παραγωγής	Παραγωγή (εκ. δεμάτια)	Σχέση με Ελλάδα
Κίνα	25.6%	30	~30 φορές μεγαλύτερη
Ινδία	20.1%	23.5	~24 φορές μεγαλύτερη
Βραζιλία	15.6%	18.25	~18 φορές μεγαλύτερη
ΗΠΑ	12%	14	~14 φορές μεγαλύτερη
Ελλάδα	~0.8% (εντός ΕΕ 80%)	~1	-

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1. Μέγεθος αγοράς / Τμήματα αγοράς

Η ζήτηση για βαμβάκι στην Ιταλία μπορεί να κατανοηθεί μόνο μέσα από το μέγεθος της εγχώριας αγοράς κλωστοϋφαντουργίας και το βάρος που έχει η βιομηχανία μόδας. Έτσι καθορίζεται από δύο βασικές παραμέτρους: το συνολικό μέγεθος της ιταλικής κλωστοϋφαντουργίας ως οικονομικού τομέα και το ειδικό μέγεθος της «βαμβακερής» αγοράς, όπως αποτυπώνεται στις εισαγωγές και στη χρήση βάμβακος ως πρώτη ύλη.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες αναλύσεις, η ιταλική βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους και πιο ισχυρούς τομείς της μεταποίησης. Η συνολική αξία της αγοράς κλωστοϋφαντουργίας στην Ιταλία ανήλθε περίπου στα 30,3 δισ. δολάρια το 2025 και αναμένεται να αυξηθεί στα 31,3 δισ. δολάρια το 2026, με σταθερή ανοδική πορεία που θα την οδηγήσει στα 36,64 δισ. δολάρια έως το 2031, σύμφωνα με τη Mordor Intelligence. Η συγκεκριμένη μελέτη επισημαίνει ότι ο κλάδος μεταβαίνει, από μοντέλα μαζικής παραγωγής, προς παραγωγή υψηλής ποιότητας και τεχνικών υφασμάτων, όμως η ζήτηση για φυσικές ίνες και ιδιαίτερα το βαμβάκι παραμένει σταθερά υψηλή μέσα στον τομέα της μόδας.

Πρόσφατη έκθεση του 6Wresearch επιβεβαιώνει ότι οι **εισαγωγές βάμβακος στην Ιταλία παρουσίασαν ανοδική τάση κατά το 2024**, γεγονός που υποδηλώνει αύξηση της ζήτησης από τη βιομηχανία. Η ενίσχυση των εισαγωγών συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη του κλάδου μόδας και υφάσματος, αλλά και με την προτίμηση της ιταλικής βιομηχανίας προς φυσικές και υψηλής ποιότητας ίνες, καθώς η μετάβαση σε πιο βιώσιμα προϊόντα καθιστά το βαμβάκι ακόμη πιο σημαντικό.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, η **αγορά βάμβακος στην Ιταλία** χαρακτηρίζεται από ένα **σημαντικό μέγεθος** που προκύπτει πρωτίστως από την τεράστια κλωστοϋφαντουργική βάση της χώρας. Το βαμβάκι, ως υλικό, αποτελεί θεμελιώδη πρώτη ύλη της ιταλικής μόδας και χρησιμοποιείται σε όλο το εύρος των προϊόντων. Η **συνολική αγορά που σχετίζεται με το βαμβάκι**, είτε ως πρώτη ύλη, είτε ως έτοιμο προϊόν, **ξεπερνά τα 30 δισ. δολάρια ετησίως** και φαίνεται ότι θα αυξάνεται σταθερά την επόμενη δεκαετία.

Γ.2. Αγοραστική συμπεριφορά

Η αγοραστική συμπεριφορά των Ιταλών ως προς το βαμβάκι και τα βαμβακερά προϊόντα διαμορφώνεται από ένα σύνολο αξιών, προτιμήσεων και κοινωνικών τάσεων που συνδέονται άμεσα με τη μόδα, τη βιωσιμότητα και την ποιότητα. Η Ιταλία αποτελεί μια από τις πιο απαιτητικές αγορές μόδας στην Ευρώπη και αυτό αντανακλάται ξεκάθαρα στο πώς οι καταναλωτές προσεγγίζουν τα προϊόντα που βασίζονται στο βαμβάκι.

Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της ιταλικής αγοραστικής συμπεριφοράς είναι η αυξανόμενη σημασία της **βιωσιμότητας**. Βάσει μελετών που εξετάζουν την προθυμία των Ιταλών να πληρώσουν για βιώσιμη μόδα, οι καταναλωτές με υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής συνείδησης δείχνουν μεγαλύτερη διάθεση να πληρώσουν υψηλότερη τιμή για ρούχα κατασκευασμένα από φυσικές και βιολογικής προέλευσης ίνες, συμπεριλαμβανομένου του βάμβακος. Η τάση αυτή είναι ισχυρότερη στις ομάδες με υψηλότερη εκπαίδευση και εισόδημα, ενώ η βιωσιμότητα λειτουργεί ως καθοριστικός παράγοντας για την αξιολόγηση των προϊόντων και την αγοραστική απόφαση.

Επιπλέον, το γενικότερο περιβάλλον της ιταλικής αγοράς δείχνει μια στροφή προς πιο υπεύθυνες μορφές κατανάλωσης, όπου η επιλογή υλικών όπως το βαμβάκι θεωρείται στοιχείο φιλικό προς το περιβάλλον. Στοιχεία από την Statista για την κατανάλωση βιώσιμης μόδας δείχνουν ότι οι Ιταλοί θεωρούν τα βιώσιμα υλικά, με πρώτο το οργανικό βαμβάκι, ως το πιο σημαντικό πράσινο χαρακτηριστικό κατά την αγορά ρούχων. Αυξημένες αναζητήσεις για υφάσματα όπως organic cotton, καθώς και αύξηση της κατανάλωσης «πράσινων» προϊόντων, υποδεικνύουν ότι οι καταναλωτές επιλέγουν το βαμβάκι και ως στοιχείο υπευθυνότητας απέναντι στο περιβάλλον.

Παράλληλα, έρευνες εξειδικευμένες στη συμπεριφορά των καταναλωτών απέναντι στο βαμβάκι, όπως η Global Lifestyle Monitor της Cotton Incorporated, αποκαλύπτουν ότι το βαμβάκι εξακολουθεί να κατέχει πολύ υψηλή προτίμηση στους Ιταλούς. Η άνεση, η ποιότητα, η αυθεντικότητα και η αντοχή είναι τα τέσσερα χαρακτηριστικά που συνδέονται πιο έντονα με τα βαμβακερά προϊόντα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, οι Ιταλοί καταναλωτές δηλώνουν ότι σκοπεύουν να αγοράσουν περισσότερα άνετα ρούχα και προϊόντα υψηλότερης ποιότητας, στοιχεία που ενισχύουν την προτίμησή τους προς το βαμβάκι ως πρώτη ύλη. Εντυπωσιακό είναι επίσης ότι ένα μεγάλο ποσοστό δηλώνει πρόθυμο να πληρώσει περισσότερα για ρούχα από φυσικές ίνες, με το βαμβάκι να βρίσκεται πρώτο στις προτιμήσεις λόγω της ασφάλειας, της άνεσης και της υποαλλεργικής του φύσης.

Η αγοραστική συμπεριφορά των Ιταλών επηρεάζεται επίσης από τη μεγάλη επιρροή του **«Made in Italy»**, όπου η ταυτότητα, η ποιότητα και η τεχνογνωσία παίζουν καθοριστικό ρόλο. Οι καταναλωτές εμφανίζονται ιδιαίτερα ευαίσθητοι στην προέλευση των προϊόντων και αναζητούν αυθεντικότητα και υψηλά standards κατά τη διαδικασία επιλογής. Ερευνητικά δεδομένα που εξετάζουν τη σχέση του Made in Italy με τη βιωσιμότητα δείχνουν ότι όταν ένα προϊόν συνδυάζει την ιταλική ταυτότητα με βιώσιμα χαρακτηριστικά, η αντίληψη ποιότητας και η προθυμία πληρωμής αυξάνεται σημαντικά, κάτι που επηρεάζει ιδιαίτερα τα βαμβακερά προϊόντα όπου η πρώτη ύλη είναι εμφανώς συνδεδεμένη με την αίσθηση φυσικότητας και αξίας.

Σε πρακτικό επίπεδο, η έρευνα της Rome Business School για τις νέες τάσεις μόδας καταγράφει ένα ακόμη κρίσιμο στοιχείο: οι Ιταλοί, ειδικά οι νεότερες ηλικίες, ενδιαφέρονται για πιο υπεύθυνες αγορές, αγοράζουν όλο και περισσότερο online, και δίνουν προτεραιότητα σε υλικά όπως το οργανικό βαμβάκι, το ανακυκλωμένο βαμβάκι και άλλες φυσικές ίνες. Οι αναζητήσεις για «βιώσιμα» υφάσματα, με το βαμβάκι να πρωταγωνιστεί, αυξήθηκαν κατά 35%, ενώ η ζήτηση για denim και άλλα βαμβακερά είδη εμφανίζει σταθερή άνοδο. Το γεγονός ότι 66% των Ιταλών θέλουν οι εταιρείες μόδας να παίρνουν θέση σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα δείχνει ότι το βαμβάκι, ως «καθαρή» πρώτη ύλη, επωφελείται σημαντικά από αυτήν τη μετατόπιση της συμπεριφοράς.

Συνολικά, οι Ιταλοί παρουσιάζουν μια αγοραστική συμπεριφορά που συνδυάζει **αισθητική υψηλού επιπέδου, ζήτηση για ποιότητα, αυξημένη περιβαλλοντική συνείδηση και προτίμηση προς φυσικές ίνες όπως το βαμβάκι**. Το υλικό αυτό εντάσσεται πλήρως στις αξίες που κυριαρχούν σήμερα στην ιταλική αγορά: άνεση, αυθεντικότητα, αντοχή και βιωσιμότητα.

Γ.3. Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Η ζήτηση για βαμβάκι στην Ιταλία αναμένεται να αυξηθεί σταθερά τα επόμενα χρόνια, καθώς η ιταλική αγορά κλωστοϋφαντουργίας βρίσκεται σε φάση μετασχηματισμού προς προϊόντα υψηλής ποιότητας, βιώσιμες πρώτες ύλες και τεχνικά υφάσματα. Σύμφωνα με προβλέψεις της Quantyng Analytics, η αξία της αγοράς βάμβακος στην Ιταλία, η οποία εκτιμήθηκε στα 39,8 δισ. δολάρια για το 2024, αναμένεται να φτάσει στα 54,3 δισ. δολάρια έως το 2033, ένδειξη ότι η ζήτηση θα ακολουθήσει σταθερά ανοδική πορεία σε βάθος δεκαετίας. Η αύξηση αυτή συνοδεύεται από ευρύτερη διεύρυνση της χρήσης τόσο στην κλασική μόδα όσο και σε τεχνικές και βιομηχανικές εφαρμογές, με τον ρυθμό ανάπτυξης να αγγίζει το 4,5% ετησίως.

Η γενικότερη εικόνα της ιταλικής κλωστοϋφαντουργίας ενισχύει αυτή την προοπτική. Η συνολική αγορά υφασμάτων, η οποία το 2025 ανερχόταν στα 30,32 δισ. δολάρια, αναμένεται να αυξηθεί στα 36,64 δισ. δολάρια έως το 2031, με την εξέλιξη αυτή να οφείλεται κυρίως στη στροφή προς premium υφάσματα και υλικά υψηλής ποιότητας. Παρά το γεγονός ότι στον τομέα αυτό κυριαρχούν τα τεχνικά υφάσματα, το βαμβάκι διατηρεί μια κυρίαρχη θέση, καθώς εξακολουθεί να αποτελεί τη βασική φυσική ίνα στην οποία στηρίζεται ο ιταλικός κλάδος ένδυσης. Καθώς η αγορά μεταβαίνει σε ακόμα ποιοτικότερα προϊόντα, η ζήτηση για βαμβάκι υψηλών προδιαγραφών ενισχύεται.

Συμπερασματικά, η ζήτηση για βαμβάκι στην Ιταλία αυξάνεται επειδή οι καταναλωτές στρέφονται σε πιο φυσικά και βιώσιμα υλικά, εγκαταλείποντας τα συνθετικά, η βιώσιμη μόδα αναπτύσσεται ραγδαία, ενισχύοντας τη ζήτηση για οργανικό και ιχνηλάσιμο βαμβάκι, η ιταλική βιομηχανία επενδύει σε τεχνολογίες και διαδικασίες υψηλής ποιότητας, υποστηρίζοντας τη χρήση φυσικών ινών και το νομοθετικό πλαίσιο ωθεί τις εταιρείες σε πιο “πράσινα” μοντέλα παραγωγής.

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1. Ροές εμπορίου -Εμπορικό ισοζύγιο κλάδου

Η Ιταλία εμφανίζει και σημαντικό **εξαγωγικό σκέλος**, το οποίο όμως αφορά κυρίως **βαμβακερά προϊόντα μεταποίησης** (νήματα, υφάσματα και έτοιμα ενδύματα) και όχι ακατέργαστο βαμβάκι. Ωστόσο, ακόμη και στις εξαγωγές βάμβακος (ως πρώτης ύλης ή προϊόντων απλής μεταποίησης), τα διαθέσιμα διεθνή στοιχεία δείχνουν ότι η χώρα εξάγει προϊόντα αξίας περίπου **1,17 δισ. δολαρίων το 2023**, σύμφωνα με τα δεδομένα της βάσης COMTRADE, όπως παρουσιάζονται από την Trading Economics. Αυτή η επίδοση καταδεικνύει ότι παρά την απουσία πρωτογενούς παραγωγής, η χώρα παραμένει ανταγωνιστική στις διεθνείς αγορές μέσω της υψηλής τεχνογνωσίας της στον τομέα της επεξεργασίας και μεταποίησης.

Το **εμπορικό ισοζύγιο του κλάδου βάμβακος** είναι αναπόφευκτα **αρνητικό** σε επίπεδο πρώτης ύλης, καθώς οι εισαγωγές υπερτερούν σημαντικά των εξαγωγών. Η Ιταλία χρειάζεται να εισάγει μεγάλες ποσότητες ακατέργαστου βάμβακος για να τροφοδοτήσει τη βιομηχανία της, η οποία κάθε χρόνο αυξάνει την ανάγκη της για ποιοτικές ίνες, κυρίως ευρωπαϊκής και διεθνούς προέλευσης. Το έλλειμμα αυτό στην πρώτη ύλη αντισταθμίζεται μερικώς από το **ισχυρό πλεόνασμα που δημιουργείται στις εξαγωγές βαμβακερών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας**. Πρόκειται για ένα χαρακτηριστικό μοντέλο που απαντάται συχνά στην ιταλική μεταποίηση, δηλαδή η χώρα εισάγει βασικές πρώτες ύλες και εξάγει επεξεργασμένα προϊόντα υψηλής ποιότητας και τιμής.

Οι ευρύτερες τάσεις στο εξωτερικό εμπόριο της Ιταλίας κατά το 2025, όπως παρουσιάζονται σε πρόσφατη ανακοίνωση του Υπουργείου Εξωτερικών βάσει στοιχείων της **Istat**, επιβεβαιώνουν ότι η χώρα διατηρεί ένα **γενικό θετικό εμπορικό ισοζύγιο**, με πλεόνασμα 7,8 δισ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο του 2025. Η δυναμική αυτή αποτυπώνει τον διπλό χαρακτήρα του εμπορικού ισοζυγίου στον κλωστοϋφαντουργικό κλάδο.

Με βάση όλα τα ανωτέρω στοιχεία, οι εμπορικές ροές του κλάδου χαρακτηρίζονται από ένα σταθερά αρνητικό ισοζύγιο στην πρώτη ύλη, λόγω εξάρτησης από εισαγωγές, αλλά αντίθετα ένα ισχυρό και συχνά αυξανόμενο πλεόνασμα στα επεξεργασμένα βαμβακερά προϊόντα, στα οποία η Ιταλία κατέχει διεθνή πρωτοκαθεδρία. Αυτό το μοντέλο αναμένεται να παραμείνει σταθερό και να ενισχυθεί, καθώς η ζήτηση για ιταλικά υφάσματα υψηλής ποιότητας και η παγκόσμια προβολή του «Made in Italy» παραμένουν ισχυρές.

Κύριες κατηγορίες εξαγωγών

Οι ιταλικές εξαγωγές βαμβακερών προϊόντων αφορούν κυρίως **επεξεργασμένα προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας**, όχι την πρώτη ύλη. Η Ιταλία εξάγει ελάχιστο ακατέργαστο βαμβάκι (μόλις 3,44 εκατ. δολάρια το 2023), ενώ το κύριο εξαγόμενο προϊόν είναι τα **υφαντά βαμβακερά υφάσματα** και γενικότερα προϊόντα μεταποίησης του βάμβακος.

Η πιο ολοκληρωμένη εικόνα αφορά τις **εξαγωγές βαμβακερών υφασμάτων**, οι οποίες το 2023 ανήλθαν σε **950 εκατ. δολάρια** σε αξία, παρά μια μικρή κάμψη σε σχέση με προηγούμενα έτη. Ως προς τον όγκο, οι εξαγωγές έφτασαν τα 173 εκατ. τετραγωνικά μέτρα, δείχνοντας έντονη δυναμική στον τομέα της υφαντουργίας.

Τα σημαντικότερα προϊόντα περιλαμβάνουν:

- υφαντά βαμβακερά υφάσματα διαφόρων πυκνοτήτων και ποιότητας,
- βαμβακερά νήματα και ενδιάμεσα προϊόντα υφαντουργίας,
- βαμβακερά έτοιμα ενδύματα και είδη μόδας που εντάσσονται στο γενικότερο σύνολο εξαγωγών ένδυσης της Ιταλίας.

Χάρη στην υψηλή ποιότητα, τη σχεδιαστική αριστεία και την τεχνική εξειδίκευση των ιταλικών κλωστοϋφαντουργιών, τα βαμβακερά προϊόντα της χώρας έχουν σημαντική διεθνή απήχηση.

Κύριες αγορές προορισμού

Οι εξαγωγές βαμβακερών προϊόντων κατευθύνονται κυρίως σε αγορές της Ευρώπης, της Μεσογείου και της Βόρειας Αφρικής.

Για τα υφαντά βαμβακερά υφάσματα (το σημαντικότερο εξαγωγίμο προϊόν), οι βασικοί προορισμοί το 2023 ήταν:

- **Γαλλία** -104 εκατ. δολάρια,
- **Τυνησία** -84 εκατ. δολάρια,
- **Ρουμανία** -73 εκατ. δολάρια.

Ακολουθούν η **Ισπανία**, η **Γερμανία**, η **Τουρκία**, το **Μαρόκο** και οι **ΗΠΑ**, οι οποίες μαζί συγκεντρώνουν σημαντικά μερίδια της συνολικής ζήτησης.

Αναφορικά με τις εξαγωγές μικρών ποσοτήτων ακατέργαστου βάμβακος, οι κυριότερες αγορές ήταν η **Ουγγαρία**, η **Γαλλία**, η **Ρουμανία**, η **Αίγυπτος** και τα **Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα**.

Η δομή αυτή επιβεβαιώνει ότι η Ιταλία έχει ισχυρή σύνδεση με ευρωπαϊκές και μεσογειακές αγορές, ιδιαίτερα εκείνες που διαθέτουν βιομηχανίες ένδυσης που βασίζονται σε εισαγόμενα υφάσματα.

Εισαγωγές

Ως χώρα με μηδενική σχεδόν εγχώρια παραγωγή βάμβακος, η Ιταλία είναι **καθαρός εισαγωγέας** και μάλιστα σε υψηλές ποσότητες.

Το 2023, η αξία των **εισαγωγών ακατέργαστου βάμβακος (5201)** ανήλθε σε **61,6 εκατ. δολάρια**, καθιστώντας την Ιταλία τον 22ο μεγαλύτερο εισαγωγέα παγκοσμίως.

Οι βασικές χώρες προέλευσης των εισαγωγών ήταν:

- **Τουρκία** -18,4 εκατ. δολάρια,
- **Βραζιλία** -6,64 εκατ. δολάρια,
- **Γερμανία** -6,54 εκατ. δολάρια (λειτουργεί ως κόμβος για επαναεξαγωγές)
- **Ινδία** -5,45 εκατ. δολάρια,
- **Ελλάδα** -5,38 εκατ. δολάρια.

Παρά το σχετικά μικρό ύψος εισαγωγών σε σχέση με το σύνολο του κλωστοϋφαντουργικού κλάδου, η χώρα παρουσιάζει **σταθερά αυξανόμενη εξάρτηση από το διεθνές εμπόριο** για την προμήθεια βάμβακος, όπως έδειξαν οι αναλύσεις που επιβεβαιώνουν ανοδική τάση των εισαγωγών το 2024.

Δ.2. Ανάλυση διμερούς εμπορίου με την Ελλάδα

Η εμπορική σχέση Ιταλίας–Ελλάδας στον κλάδο του βάμβακος χαρακτηρίζεται από μια **ξεκάθαρη ασυμμετρία υπέρ της Ελλάδας**, η οποία αποτελεί τον μεγαλύτερο παραγωγό βάμβακος στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σημαντικό εξαγωγέα πρώτης ύλης, ενώ η Ιταλία είναι καθαρός εισαγωγέας βάμβακος λόγω της απουσίας εγχώριας παραγωγής. Ως αποτέλεσμα, οι ροές κινούνται κυρίως **από την Ελλάδα προς την Ιταλία**, με την Ιταλία να εισάγει πρώτες ύλες και ημι-επεξεργασμένα βαμβακερά προϊόντα και στη συνέχεια να εξαγει προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, όπως υφαντά υφάσματα και είδη ένδυσης.

Ελληνικές εξαγωγές (όλων των κωδικών βάμβακος 52) προς την Ιταλία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της COMTRADE, οι ελληνικές εξαγωγές βάμβακος προς την Ιταλία ανήλθαν το 2023 σε **11,62 εκατ. δολάρια**, γεγονός που τοποθετεί την Ιταλία μεταξύ των σημαντικών ευρωπαϊκών αγορών για το ελληνικό βαμβάκι.

Η σύνθεση των εξαγωγών δείχνει ότι η Ιταλία εισάγει κυρίως:

- **ακατέργαστο βαμβάκι (cotton, not carded or combed)**, που το 2022 είχε αξία 8,61 εκατ. δολαρίων,
- **νήματα βάμβακος**, με περίπου 2,81 εκατ. δολάρια,
- **υφαντά βαμβακερά υφάσματα**, σε διάφορες κατηγορίες.

Η σύνθεση αυτή επιβεβαιώνει ότι η Ιταλία χρησιμοποιεί το ελληνικό βαμβάκι ως **πρώτη ύλη για τις υφαντουργίες της**, ιδιαίτερα στις βόρειες βιομηχανικές περιοχές με αναπτυσσόμενες μονάδες κλωστοϋφαντουργίας.

Ιταλικές εισαγωγές από την Ελλάδα

Σύμφωνα με την ΟΕC, η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στους βασικούς προμηθευτές ακατέργαστου βάμβακος στην ιταλική αγορά. Το 2023 η Ιταλία εισήγαγε από την Ελλάδα βαμβάκι αξίας **5,38 εκατ. δολαρίων**, καθιστώντας τη χώρα έναν από τους κορυφαίους προμηθευτές της ιταλικής υφαντουργίας μετά την Τουρκία, τη Βραζιλία, τη Γερμανία και την Ολλανδία.

Αν και το ποσό αυτό είναι μικρότερο από το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών προς την Ιταλία (αφού οι ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν και νήματα και υφάσματα), καταδεικνύει ότι:

1. Η Ιταλία εισάγει **σημαντικές ποσότητες ελληνικού βάμβακος**,
2. αλλά μεγάλο μέρος των ελληνικών εξαγωγών αφορά ήδη **επεξεργασμένα προϊόντα** (νήματα και υφάσματα), τα οποία δεν ταξινομούνται ως "raw cotton" στο ιταλικό εμπορικό σύστημα.

Ιταλικές εξαγωγές προς την Ελλάδα

Οι ιταλικές εξαγωγές ακατέργαστου βάμβακος είναι πρακτικά αμελητέες. Η Ιταλία εξάγει μόλις **3,44 εκατ. δολάρια** σε ακατέργαστο βαμβάκι παγκοσμίως και η Ελλάδα δεν εμφανίζεται ως σημαντικός προορισμός.

Αντίθετα, αυτό που εξάγει η Ιταλία προς την Ελλάδα είναι **υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα**, κυρίως υφαντά υφάσματα, τελικά προϊόντα ένδυσης, τεχνικά και ειδικά βαμβακερά υφάσματα.

Η αξία των συνολικών εξαγωγών βαμβακερών υφασμάτων της Ιταλίας έφθασε τα **950 εκατ. δολάρια το 2023**, με την Ελλάδα να βρίσκεται μεταξύ των δευτερευόντων ευρωπαϊκών αγορών, αν και όχι στους μεγαλύτερους εισαγωγείς όπως η Γαλλία, η Τυνησία ή η Ρουμανία.

Διμερές εμπορικό ισοζύγιο βάμβακος

Η εμπορική σχέση Ιταλίας–Ελλάδας στον κλάδο του βάμβακος χαρακτηρίζεται από **πλεόνασμα υπέρ της Ελλάδας στην πρώτη ύλη, πλεόνασμα υπέρ της Ιταλίας στα μεταποιημένα προϊόντα**.

Συμπερασματικά, το διμερές εμπόριο ακολουθεί το κλασικό **μοντέλο κάθετης ολοκλήρωσης**. Η Ελλάδα προμηθεύει την πρώτη ύλη, ενώ η Ιταλία παράγει το τελικό προϊόν.

E. ΙΤΑΛΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

E.1. Δομή αγοράς -Δίκτυα Διανομής

Η ιταλική αγορά βάμβακος και βαμβακερών προϊόντων χαρακτηρίζεται από μια σύνθετη, πολυεπίπεδη δομή διανομής, διαμορφωμένη από τον έντονα καθιερωμένο χαρακτήρα της κλωστοϋφαντουργικής βιομηχανίας, την κυριαρχία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την ιστορική ανάπτυξη ισχυρών βιομηχανικών περιφερειών. Η Ιταλία εισάγει σχεδόν όλο το ακατέργαστο βαμβάκι που χρησιμοποιεί και στη συνέχεια το διοχετεύει σε εκτεταμένα δίκτυα μεταποίησης, από τα κλωστήρια και υφαντήρια έως τα εργοστάσια ενδυμάτων και, τελικά, στις διεθνείς και εγχώριες αγορές λιανικής.

Η διανομή της πρώτης ύλης ξεκινά από τους εισαγωγικούς κόμβους, καθώς η χώρα προμηθεύεται ακατέργαστο βαμβάκι από βασικούς εταίρους μέσω των μεγάλων εμπορικών λιμανιών, κυρίως της Βόρειας Ιταλίας, και διοχετεύεται άμεσα στα βιομηχανικά clusters που ασχολούνται με την κλωστοϋφαντουργία. Αυτά τα δεδομένα επιβεβαιώνονται από την OEC², η οποία καταγράφει τη δομή των εισαγωγών πρώτης ύλης και τις χώρες προέλευσης.

Η βασική λειτουργία της διανομής περνά μέσα από τα οργανωμένα βιομηχανικά συστήματα του Βορρά, όπου εδρεύουν οι ισχυρότερες κλωστοϋφαντουργικές περιοχές της χώρας: Μπέργκαμο, Μπρέσια, Μόντζα, Βισέντσα, Μπιάλα, Κόμο και Πράτο. Οι περιοχές αυτές έχουν ιστορικά εξελιχθεί σε πλήρως καθιερωμένες μονάδες, στις οποίες η πρώτη ύλη εισέρχεται ως βαμβάκι και εξέρχεται ως νήμα, ύφασμα ή τελικό προϊόν ένδυσης. Η *Sole 24 Ore* σημειώνει ότι ορισμένες από αυτές τις αλυσίδες έχουν πλέον ενισχυθεί και από τη μικρή αλλά αυξανόμενη εγχώρια παραγωγή οργανικού βάμβακος, η οποία επεξεργάζεται σε υφαντουργεία των επαρχιών του Μπέργκαμο και της Πάδοβας, ενδεικτικό της σημασίας των τοπικών δικτύων επεξεργασίας.

Τα δίκτυα διανομής στην Ιταλία υποστηρίζονται επίσης από ένα μεγάλο πλήθος εμπορικών αντιπροσώπων και διανομέων, καθώς η χώρα στηρίζεται σε ένα παραδοσιακό σύστημα *agency-distribution*. Η ύπαρξη εμπορικών αντιπροσώπων και δικτύων χονδρεμπόρων διευκολύνει την κίνηση των βαμβακερών προϊόντων από τις βιομηχανικές μονάδες προς τα εργοστάσια ένδυσης αλλά και προς διεθνείς εμπορικούς εταίρους. Το Υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ επισημαίνει ότι στις διανομές στην Ιταλία κυριαρχεί ένα πολυεπίπεδο σύστημα με *agents, distributori* και *franchising*, το οποίο λειτουργεί υπό αυστηρό πλαίσιο δικαίου, ιδίως υπό την ευρωπαϊκή οδηγία 86/653/EEC για τους εμπορικούς αντιπροσώπους.

Η τελική διάθεση των προϊόντων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ίδια τη δομή της ιταλικής βιομηχανίας μόδας, η οποία περιλαμβάνει πάνω από 45.000 εταιρείες και λειτουργεί ως

² Η OEC είναι η *Observatory of Economic Complexity*, δηλαδή το Παρατηρητήριο Οικονομικής Πολυπλοκότητας, μια παγκόσμια πλατφόρμα που αναλύει και απεικονίζει διεθνή εμπορικά δεδομένα με τρόπο εύκολο, διαδραστικό και πολύ λεπτομερή.

καταλύτης στη διαμόρφωση της διανομής. Τα βαμβακερά υφάσματα και ενδύματα διοχετεύονται είτε απευθείας σε διεθνείς οίκους μόδας, είτε μέσω εξειδικευμένων χονδρεμπόρων, είτε μέσα από μεγάλα βιομηχανικά clusters που παράγουν προϊόντα για επώνυμους πελάτες. Πολλές εταιρείες λειτουργούν με τριπλή διάρθρωση: παραγωγή, χονδρεμπόριο και τέλος συνεργασία με καταστήματα λιανικής εντός και εκτός Ιταλίας.

Ένα χαρακτηριστικό της ιταλικής αγοράς είναι ο συνδυασμός παραδοσιακής βιοτεχνίας και σύγχρονων τεχνολογικών υποδομών στα δίκτυα διανομής. Η ανάπτυξη έργων όπως το ITACO, το οποίο επιδιώκει τη δημιουργία μιας πλήρως ιχνηλάσιμης ιταλικής αλυσίδας από την καλλιέργεια έως το τελικό προϊόν, αντανακλά τη στροφή της βιομηχανίας σε συστήματα διανομής που στηρίζονται στη διαφάνεια και την πιστοποίηση ποιότητας. Τα έργα αυτά ενισχύουν νέα κανάλια διανομής που βασίζονται σε οικολογική πιστοποίηση, κυρίως προς αγορές υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Συνοπτικά, η ιταλική αγορά στηρίζεται σε έναν πυκνό και ιστορικά διαμορφωμένο ιστό διανομής που συνδέει τις εισαγωγές πρώτης ύλης με εξειδικευμένες βιομηχανίες και τελικά με εταιρείες μόδας και διεθνείς πελάτες. Η πραγματική δύναμη του δικτύου διανομής έγκειται στην καθετοποίηση και στην τεχνογνωσία των βιομηχανικών περιοχών, στις ισχυρές εξαγωγικές δυνατότητες και στη διαρκή μετάβαση σε διαφανείς και βιώσιμες αλυσίδες αξίας.

E.2. Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων / ξένων επιχειρήσεων)

Η ιταλική αγορά βάμβακος και βαμβακερών προϊόντων χαρακτηρίζεται από **χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης**. Οι πιο πρόσφατες μελέτες για τον κλάδο της ιταλικής κλωστοϋφαντουργίας καταγράφουν ρητά *low market concentration*, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη δομή της αγοράς: μεγάλο αριθμό μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες λειτουργούν σε περιφερειακά παραγωγικά συστάδες χωρίς να επιτρέπουν τη δημιουργία ισχυρών μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών σχημάτων.

Η ευρύτερη αγορά υφασμάτων και μόδας στην Ιταλία αποτελείται από περίπου 45.000 επιχειρήσεις, με το 82% εξ αυτών να απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα. Αυτή η διάρθρωση ευνοεί την πολυδιάσπαση και εμποδίζει τη συγκέντρωση ισχύος σε λίγους μεγάλους εγχώριους ομίλους.

Ως προς την επίδραση των ξένων επιχειρήσεων, ο βαθμός συγκέντρωσης παραμένει επίσης χαμηλός **εντός της ιταλικής επικράτειας**, δεδομένου ότι οι διεθνείς παίκτες δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην επεξεργασία βάμβακος. Η επιρροή τους γίνεται αισθητή κυρίως στο επίπεδο της **ανάτη προμήθειας πρώτης ύλης**, όπου η Ιταλία βασίζεται σε εισαγωγές από λίγες ισχυρές παραγωγές χώρες. Το 2023 η Τουρκία, η Βραζιλία, η Γερμανία, η Ινδία και η Ελλάδα κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ακατέργαστου βάμβακος, διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον όπου η εξάρτηση από λίγους προμηθευτές αυξάνει τη διαπραγματευτική τους ισχύ, χωρίς όμως να συγκεντρώνεται η εσωτερική παραγωγή της Ιταλίας στα χέρια ξένων ομίλων.

Η τάση χαμηλής συγκέντρωσης ενισχύεται και από τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη μικρών εγχώριων πρωτοβουλιών οργανικής καλλιέργειας και ιχνηλάσιμων εφοδιαστικών αλυσίδων, που προσθέτουν ακόμη περισσότερους παραγωγούς και ενδιάμεσους στη συνολική δομή της αγοράς.

Συνολικά, ο βαθμός συγκέντρωσης στην ιταλική αγορά βάμβακος είναι χαμηλός τόσο ως προς την παρουσία εγχώριων επιχειρήσεων, οι οποίες λειτουργούν σε ένα πολυδιασπασμένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον, όσο και ως προς τη διείσδυση ξένων επιχειρήσεων στον τομέα της εγχώριας μεταποίησης. Οι ξένοι παράγοντες επηρεάζουν κυρίως το επίπεδο προμήθειας πρώτης ύλης αλλά όχι τη δομή της παραγωγής και του ανταγωνισμού εντός της Ιταλίας.

E.3. Παρουσία ελληνικών προϊόντων - Μεριδίο αγοράς

Η παρουσία ελληνικών προϊόντων βάμβακος στην ιταλική αγορά είναι υπαρκτή και διακριτή, ιδίως στο επίπεδο της πρώτης ύλης και ορισμένων ενδιάμεσων σταδίων μεταποίησης (νήματα και υφάσματα), παρότι η Ιταλία τροφοδοτείται και από άλλες, μεγαλύτερες προμηθεύτριες χώρες. Σε ό,τι αφορά την πρώτη ύλη, τα τελευταία πλήρη συγκρίσιμα στοιχεία δείχνουν ότι το 2023 η Ιταλία εισήγαγε ακατέργαστο βαμβάκι ελληνικής προέλευσης αξίας περίπου 5,38 εκατ. δολαρίων, κατατάσσοντας την Ελλάδα στις βασικές πηγές εφοδιασμού της Ιταλίας μετά την Τουρκία, τη Βραζιλία, τη Γερμανία και την Ινδία· η συγκεκριμένη ροή αποτυπώνεται ρητά στη βάση της OEC για τις εισαγωγές “raw cotton” της Ιταλίας ανά χώρα προέλευσης για το 2023 (HS 5201). Από τη σκοπιά της ελληνικής στατιστικής ροής προς Ιταλία, η βάση COMTRADE (μέσω Trading Economics) καταγράφει τις ελληνικές εξαγωγές βαμβακερών κατηγοριών προς Ιταλία στα 11,62 εκατ. δολάρια το 2023, με κύριο σκέλος το ακατέργαστο βαμβάκι και συμπληρωματικά νήματα και υφαντά, στοιχείο που επιβεβαιώνει ότι, πέρα από την πρώτη ύλη, διέρχονται και ενδιάμεσα προϊόντα της ελληνικής αλυσίδας προς ιταλικούς αποδέκτες.

Ως μερίδιο αγοράς επί του συνόλου των ιταλικών εισαγωγών ακατέργαστου βάμβακος, τα ίδια στοιχεία επιτρέπουν μια συνετή τάξης μεγέθους: με δεδομένο ότι η αξία των συνολικών ιταλικών εισαγωγών “raw cotton” το 2023 ήταν περίπου 61,6 εκατ. δολάρια, η ελληνική συνιστώσα περί τα 5,38 εκατ. δολάρια αντιστοιχεί ενδεικτικά σε μερίδιο κοντά στο 9% εκείνου του έτους, με την επιφύλαξη των συνήθων αναθεωρήσεων και διαφορών ταξινομήσεων μεταξύ πηγών (HS 5201). Σε επίπεδο παρουσίας ελληνικού βάμβακος μέσα στα ιταλικά προϊόντα μεταποίησης και τη μόδα, παρότι δεν υφίστανται επίσημα καταμετρημένα μερίδια ανά προέλευση ίνας στα τελικά ιταλικά υφάσματα, η σταθερή θέση της Ελλάδας ως κύριου παραγωγού και εξαγωγέα βάμβακος στην ΕΕ (με κατάταξη μεταξύ των κορυφαίων παγκόσμια εξαγωγέων στο πρόσφατο ετήσιο δελτίο της FAS/USDA³) ενισχύει την τεκμηρίωση ότι η ελληνική ίνα τροφοδοτεί, μαζί με άλλες προελεύσεις, τις ιταλικές κλωστοϋφαντουργίες και τα κανάλια τους (ιδίως στις βόρειες περιφέρειες). Επιπλέον, οι

³ Foreign Agricultural Service (FAS) του U.S. Department of Agriculture (USDA) συνδέει τη γεωργία των ΗΠΑ με τον υπόλοιπο κόσμο, προωθεί τις εξαγωγές, συλλέγει και αναλύει δεδομένα αγορών και στηρίζει τη διεθνή αγροτική ασφάλεια τροφίμων.

στοχευμένες δράσεις προώθησης του ευρωπαϊκού βάμβακος στην Ιταλία, όπως οι εκδηλώσεις EUCOTTON στο Μιλάνο, έχουν ως αντικείμενο την ανάδειξη ιχνηλάσιμου ευρωπαϊκού βάμβακος που προέρχεται κατά κύριο λόγο από Ελλάδα και Ισπανία και χρησιμοποιείται από ιταλικές υφαντουργίες και μάρκες, γεγονός που τεκμηριώνει την εμπορική και επικοινωνιακή «ορατότητα» της ελληνικής προέλευσης μέσα στην ιταλική αγορά, ακόμη κι όταν η ίνα ενσωματώνεται σε ιταλικά υφάσματα και τελικά προϊόντα με σήμανση Made in Italy.

Συνοψίζοντας τα ανωτέρω, ελληνικά προϊόντα (κυρίως ακατέργαστο βαμβάκι και σε μικρότερο βαθμό νήματα/υφάσματα) είναι σταθερά παρόντα στην ιταλική αγορά. Για το έτος αναφοράς 2023, η καλύτερα τεκμηριωμένη αποτύπωση μεριδίου αφορά την κατηγορία “raw cotton” και διαμορφώνεται περίπου στο 9% των ιταλικών εισαγωγών αυτής της κατηγορίας, με την επισήμανση ότι το ποσοστό αυτό δεν μεταφράζεται αυτομάτως σε ισοδύναμο μερίδιο μέσα στα ιταλικά τελικά υφάσματα ή ενδύματα, όπου οι ίνες από πολλαπλές προελεύσεις αναμειγνύονται και η στατιστική ιχνηλασιμότητα προέλευσης δεν δημοσιεύεται συστηματικά σε επίπεδο τελικού προϊόντος.

E.4. Τιμές λιανικής πώλησης

Οι λιανικές τιμές βάμβακος στην Ιταλία καταγράφουν σημαντική διακύμανση, η οποία εξαρτάται από τον τύπο του προϊόντος, την ποιότητα της ίνας, την πιστοποίηση, την προέλευση και τον βαθμό επεξεργασίας. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για το 2025, η λιανική τιμή του βάμβακος στην Ιταλία κυμαίνεται μεταξύ **8,75 και 24,33 δολαρίων ανά κιλό**, εύρος που αντιστοιχεί σε **8,09 έως 22,48 ευρώ ανά κιλό** στις δύο μεγαλύτερες καταναλωτικές αγορές της χώρας, τη Ρώμη και το Μιλάνο.

Αυτές οι τιμές δεν αφορούν έτοιμο ένδυμα αλλά την αξία του ίδιου του βαμβακερού υλικού σε λιανικό επίπεδο. Αντανακλούν το κόστος που πληρώνουν μικροί καταναλωτές, μικρές επιχειρήσεις ή τεχνίτες που προμηθεύονται βαμβακερό υλικό για μικρής κλίμακας παραγωγή, χειροποίητα υφαντά, είδη σπιτιού ή άλλες εφαρμογές. Η διαφορά ανάμεσα στη χαμηλότερη και την υψηλότερη τιμή σχετίζεται κυρίως με την ποιότητα της ίνας, τη λεπτότητά της, τη χώρα προέλευσης, αλλά και τις νέες τάσεις για χρήση **οργανικού** ή **πιστοποιημένου** βάμβακος, τα οποία παρακολουθούν ανοδική πορεία λόγω της καταναλωτικής στροφής προς τη βιωσιμότητα.

Στο επίπεδο χονδρικής, οι τιμές είναι χαμηλότερες, με εκτιμήσεις για το 2025 να κυμαίνονται μεταξύ **6,13 και 17,03 δολαρίων ανά κιλό**, αλλά αυτές οι αξίες δεν αποτυπώνουν τη λιανική πραγματικότητα της αγοράς.

Η λιανική αγορά βάμβακος στην Ιταλία επηρεάζεται επίσης από τη γενικότερη άνοδο του κόστους πρώτων υλών, των μεταφορικών και της ζήτησης για ιχνηλάσιμα και πιστοποιημένα υλικά, ιδιαίτερα μετά την ενίσχυση των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών απαιτήσεων για περιβαλλοντική συμμόρφωση. Ως αποτέλεσμα, οι τιμές που παρατηρούνται σήμερα αντικατοπτρίζουν τόσο το πραγματικό κόστος παραγωγής των χωρών προέλευσης όσο και την προστιθέμενη αξία των σύγχρονων ιταλικών διαύλων διανομής.

Εν κατακλείδι, οι λιανικές τιμές βάμβακος στην Ιταλία παραμένουν υψηλότερες από τον παγκόσμιο μέσο όρο λόγω της αυξημένης ζήτησης της βιομηχανίας μόδας για ποιοτικό υλικό και της ευρύτερης καταναλωτικής στροφής προς φυσικές, πιστοποιημένες και βιώσιμες ίνες.

Σύγκριση λιανικών τιμών βάμβακος: Ιταλία - Ελλάδα

Η Ιταλία εμφανίζει **σαφώς υψηλότερες λιανικές τιμές** βάμβακος σε σχέση με την Ελλάδα. Η διαφορά τιμών είναι σημαντική και αντανακλά τόσο τη δομή των δύο αγορών όσο και τη θέση της κάθε χώρας στην αλυσίδα αξίας του βάμβακος.

Ιταλία - Λιανικές τιμές (2025)

Η λιανική τιμή του βάμβακος στην Ιταλία κυμαίνεται μεταξύ:

- **8,75 - 24,33 δολ./kg**
- αντίστοιχα **8,09 - 22,48 ευρώ/kg** σε Ρώμη και Μιλάνο

Πρόκειται για τιμές τελικής λιανικής (όχι παραγωγού ή χονδρικής), με ιδιαίτερα μεγάλο εύρος λόγω διαφοροποιήσεων όπως ποιότητα, πιστοποιήσεις (π.χ. οργανικό), ιχνηλασιμότητα και χρήση σε προϊόντα μόδας premium.

Ελλάδα - Λιανικές τιμές (Ιαν. 2026)

Για την Ελλάδα, τα πιο πρόσφατα δεδομένα δείχνουν λιανικό εύρος:

- **5,20 - 6,50 δολ./kg**
- αντίστοιχα **4,81 - 6,00 ευρώ/kg** σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Οι ελληνικές τιμές είναι πολύ πιο χαμηλές, αντανακλώντας την εγχώρια παραγωγή και το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι χώρα-προμηθευτής και όχι χώρα υψηλής επεξεργασίας βάμβακος.

E.5. Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού

Ο ανταγωνισμός στην ιταλική αγορά βαμβακερών προϊόντων εξελίσσεται μέσα σε ένα περιβάλλον όπου οι επιχειρήσεις καλούνται να προσαρμοστούν σε νέες πιέσεις και μεταβαλλόμενα πρότυπα ζήτησης. Η πιο εμφανής εξέλιξη αφορά την **ενίσχυση των χαμηλού κόστους εισαγωγών**, οι οποίες αυξήθηκαν σημαντικά, φτάνοντας το +17,9% μόνο στο πρώτο επτάμηνο του 2025, προκαλώντας πίεση στις εγχώριες μονάδες παραγωγής που έρχονται αντιμέτωπες με φθηνότερα ανταγωνιστικά προϊόντα από τρίτες χώρες.

Παράλληλα, η ίδια η ιταλική υφαντουργία επιταχύνει μια μετάβαση σε **τεχνικά υφάσματα και προϊόντα υψηλής εξειδίκευσης**, καθώς αυτός ο τομέας προσφέρει μεγαλύτερη ασφάλεια έναντι του διεθνούς ανταγωνισμού και βοηθά στην αποφυγή άμεσης σύγκρισης με προϊόντα μαζικής παραγωγής χαμηλού κόστους. Η τεχνολογική αναβάθμιση των βιομηχανικών περιφερειών, με έμφαση σε νέες μορφές παραγωγής, προηγμένες επεξεργασίες και κυκλικές πρακτικές, αποτελεί πλέον στρατηγική επιλογή για τη διατήρηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

Μια επιπλέον δυναμική πηγή ανταγωνισμού προκύπτει από την **ταχεία άνοδο της βιωσιμότητας ως κριτήριο διαφοροποίησης**. Επιχειρήσεις που υιοθετούν ιχνηλάσιμες, πιστοποιημένες και περιβαλλοντικά φιλικές πρώτες ύλες αποκτούν πλεονέκτημα σε αγορές υψηλών απαιτήσεων. Η ανάδυση νέων ιταλικών πρωτοβουλιών, όπως η οργανική και πλήρως ιχνηλάσιμη εγχώρια παραγωγή σε Σικελία και Απουλία, δημιουργεί νέα πεδία ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών που επιδιώκουν να συνδέσουν την παραγωγή τους με υλικά «Made in Italy» και να απευθυνθούν σε premium αγορές μόδας.

Τέλος, ο ανταγωνισμός εντείνεται και από την **αναδιάρθρωση της ζήτησης**, καθώς οι καταναλωτές και οι διεθνείς αγοραστές στρέφονται σε προϊόντα με υψηλότερα ποιοτικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά. Αυτό σημαίνει ότι οι ιταλικές επιχειρήσεις αναγκάζονται να διαμορφώνουν προϊόντα με αυξημένη τεχνική απόδοση, υψηλή αισθητική και τεκμηριωμένη προέλευση, ενώ όσες δεν μπορούν να επενδύσουν σε τεχνολογίες και εξειδικευμένη παραγωγή αντιμετωπίζουν μεγαλύτερους κινδύνους απώλειας μεριδίου αγοράς.

E.6. Εμπόδια Εισόδου στην Ιταλική Αγορά

Η είσοδος νέων επιχειρήσεων στον ιταλικό κλάδο βάμβακος αντιμετωπίζει σημαντικά **διαρθρωτικά και κανονιστικά εμπόδια**, τα οποία καθορίζονται τόσο από τη δομή της βιομηχανίας όσο και από τις αυξημένες απαιτήσεις της ευρωπαϊκής αγοράς.

1. Υψηλές απαιτήσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού

Η ιταλική κλωστοϋφαντουργία βρίσκεται σε διαδικασία ταχείας τεχνολογικής αναβάθμισης, όπου η εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων, προηγμένων διαδικασιών παραγωγής και τεχνολογιών traceability (ψηφιακά “διαβατήρια” προϊόντων) αποτελεί πλέον βασική προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα. Η μετάβαση αυτή επιβάλλεται και ενισχύεται από την ευρωπαϊκή πράσινη και ψηφιακή ατζέντα, αλλά απαιτεί σημαντικές επενδύσεις που καθιστούν δύσκολη την είσοδο νέων παικτών χωρίς υψηλό οικονομικό κεφάλαιο.

2. Συμμόρφωση με αυστηρό περιβαλλοντικό πλαίσιο

Η Ιταλία έχει ευθυγραμμιστεί με τις απαιτήσεις του **EU Green Deal**, που επιβάλλουν έως το 2030 όλα τα υφάσματα που κυκλοφορούν στην ευρωπαϊκή αγορά να είναι ανθεκτικά, επαναχρησιμοποιήσιμα, επισκευάσιμα και ανακυκλώσιμα. Αυτό μεταφράζεται σε αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με χημικές ουσίες, ενεργειακή κατανάλωση, διαχείριση αποβλήτων και

περιβαλλοντική παρακολούθηση, γεγονός που αυξάνει το κόστος συμμόρφωσης για κάθε νέο επιχειρηματία.

3. Ανάγκη ένταξης στα ισχυρά περιφερειακά clusters

Ο τομέας λειτουργεί μέσα από ιστορικά βιομηχανικά clusters (όπως Μιλάνου, Φλωρεντίας και Πράτο), τα οποία διαθέτουν δίκτυα εφοδιασμού, τεχνογνωσία και ώριμες συνεργασίες που έχουν χτιστεί επί δεκαετίες. Η είσοδος σε αυτά τα δίκτυα είναι δύσκολη για νεοεισερχόμενους, αφού προϋποθέτει σχέσεις εμπιστοσύνης, ενσωμάτωση σε εξειδικευμένες αλυσίδες αξίας και πρόσβαση σε καθιερωμένες εμπορικές ροές.

4. Πίεση από διεθνή χαμηλού κόστους ανταγωνισμό

Οι ιταλικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυξανόμενο ανταγωνισμό από χώρες όπως η Τουρκία, η Κίνα, το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές. Η είσοδος νέων εγχώριων παραγωγών στην Ιταλία απαιτεί τιμολόγηση που να αντέχει τη σύγκριση με αυτές τις αγορές χαμηλού κόστους, κάτι που καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο λόγω των υψηλών ευρωπαϊκών εργασιακών, περιβαλλοντικών και φορολογικών απαιτήσεων. Η Ιταλία έχει ήδη καταγράψει αύξηση εισαγωγών σε ορισμένες κατηγορίες κατά 17,9% μέσα στο 2025, γεγονός που αυξάνει την πίεση προς τους νεοεισερχόμενους.

5. Ανάγκη πρόσβασης σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό

Η ιταλική βιομηχανία αντιμετωπίζει έντονη ανάγκη για εξειδικευμένα στελέχη, ειδικά σε τομείς όπως ο σχεδιασμός, η τεχνολογία υφασμάτων και η κυκλική παραγωγή. Η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού με επαρκείς δεξιότητες οδηγεί σε ανταγωνισμό για ειδικευμένους εργαζομένους, γεγονός που αυξάνει το κόστος και δημιουργεί φραγμούς για νέες επιχειρήσεις. Οι ίδιες οι ιταλικές ενώσεις ζητούν επενδύσεις στην κατάρτιση για να καλυφθούν τα κενά.

6. Πολυπλοκότητα χρηματοδότησης και πρόσβασης σε κεφάλαια

Οι επενδύσεις που απαιτούνται για την είσοδο σε έναν κλάδο με υψηλή τεχνολογική ένταση και αυστηρή ρυθμιστική συμμόρφωση είναι σημαντικές. Οι ιταλικές επιχειρήσεις επισημαίνουν συχνά δυσκολίες στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση, παρά τις κρατικές προσπάθειες μέσω του Recovery and Resilience Plan, καθιστώντας την είσοδο νέων παικτών ακόμη δυσκολότερη.

E.7. Ρυθμιστικές απαιτήσεις στην Ιταλική αγορά κλωστοϋφαντουργίας και βάμβακος

Η ιταλική αγορά υφασμάτων λειτουργεί σε ένα περιβάλλον όπου οι ρυθμιστικές απαιτήσεις αυστηροποιούνται, με την Ιταλία να εφαρμόζει τόσο το ευρωπαϊκό πλαίσιο όσο και νέες εθνικές υποχρεώσεις, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της κυκλικότητας, της ιχνηλασιμότητας και της περιβαλλοντικής ευθύνης.

1. Extended Producer Responsibility (EPR) για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

Η πιο σημαντική ρύθμιση που αλλάζει το τοπίο είναι το νέο **ιταλικό EPR για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα**, το οποίο θεσπίζει για πρώτη φορά υποχρεωτική **ευθύνη παραγωγού** για ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Ο σχετικός υπουργικός κανονισμός ολοκληρώθηκε σε επίπεδο σχεδίου το 2025 και αποτελεί πλέον τη βάση για την υποχρεωτική εφαρμογή από το 2026–2027.

Το EPR επιβάλλει στους παραγωγούς, εισαγωγείς και λιανέμπορους υποχρεώσεις όπως:

- διαχείριση των προϊόντων μετά το τέλος ζωής τους,
- οργάνωση ή χρηματοδότηση συστημάτων συλλογής και ανακύκλωσης,
- καταχώριση σε ειδικούς φορείς (PRO),
- αναφορά όγκων προϊόντων που διατίθενται στην αγορά,
- καταβολή περιβαλλοντικών εισφορών ανά μονάδα προϊόντος.

Σύμφωνα με το ecosistant, η Ιταλία θα ενεργοποιήσει πλήρως το EPR εντός **πρώτου τριμήνου του 2026**, με υποχρεωτική εγγραφή όλων των παραγωγών και εισαγωγέων.

Το πλαίσιο βασίζεται σε ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της Οδηγίας 2025/1892, που επιβάλλει στα κράτη μέλη να οργανώσουν χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων το αργότερο έως το 2028.

2. Υποχρεωτική χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων

Η Ιταλία έχει θεσπίσει υποχρεωτική χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων από **1 Ιανουαρίου 2022**, δηλαδή νωρίτερα από την προθεσμία της ΕΕ για το 2025. Αυτό σημαίνει ότι κάθε επιχείρηση που διακινεί υφάσματα πρέπει να συμμορφώνεται με σύστημα ανακύκλωσης και παρακολούθησης αποβλήτων.

Η σχετική υποχρέωση αφορά ιχνηλασιμότητα απορριμμάτων, διαχωρισμό ρεύματος κλωστοϋφαντουργικών υλικών, υποχρέωση χρήσης πιστοποιημένων διαχειριστών αποβλήτων.

3. Κανόνες οικολογικού σχεδιασμού και κυκλικότητας (Eco-design)

Στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τα Κλωστοϋφαντουργικά** (EU Textile Strategy), η ΕΕ προωθεί σειρά υποχρεώσεων:

- υποχρέωση σχεδιασμού προϊόντων με ανθεκτικότητα, δυνατότητα επισκευής και ανακύκλωσης,
- απαγόρευση της καταστροφής απούλητων προϊόντων (αναμένεται να ισχύσει πλήρως έως το 2026-2027),
- χρήση περιβαλλοντικά φιλικότερων υλικών και μείωση επικίνδυνων ουσιών,

- ελάχιστες απαιτήσεις περιεκτικότητας σε ανακυκλωμένο υλικό.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να βελτιώσουν τη διάφανεia της παραγωγικής αλυσίδας, καθώς οι νέοι κανόνες αποτελούν υποχρέωση βάσει του **ESPR (Ecodesign for Sustainable Products Regulation)**.

4. Digital Product Passport (DPP)

Ειδικά για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, το **Ψηφιακό Διαβατήριο Προϊόντος** θα καταστεί υποχρεωτικό:

- για ιχνηλασιμότητα πρώτης ύλης,
- για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικό αποτύπωμα,
- για την τεχνική σύνθεση, την ανακυκλωσιμότητα και τη διάρκεια ζωής των προϊόντων.

Το DPP θα εφαρμόζεται σταδιακά από το 2026 και αποτελεί βασικό εργαλείο συμμόρφωσης.

5. Υποχρεώσεις διαφάνειας και βιώσιμης επικοινωνίας

Οι νέοι ευρωπαϊκοί κανόνες (ECGT / Οδηγίες για Green Claims & Unfair Commercial Practices) απαιτούν:

- τεκμηρίωση όλων των περιβαλλοντικών ισχυρισμών (“eco-friendly”, “organic”, “sustainable”),
- απαγόρευση μη τεκμηριωμένων “greenwashing” πρακτικών,
- συμμόρφωση με νέους κανόνες επισήμανσης και ενημέρωσης καταναλωτή.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να παρέχουν ακριβείς και επαληθεύσιμες πληροφορίες με βάση στοιχεία που μπορούν να ελεγχθούν από ρυθμιστικές αρχές.

6. Υποχρεώσεις αναφοράς και βιωσιμότητας (CSRD)

Οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ιταλία και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της **Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)** υποχρεούνται να παρέχουν μη χρηματοοικονομικές εκθέσεις βιωσιμότητας (ESG), στοιχεία για χρήση πόρων, αποβλήτων, ενέργειας, νερού, ρύπων και αποτύπωμα αλυσίδας αξίας (value-chain due diligence).

Αυτές οι υποχρεώσεις αφορούν άμεσα τον κλάδο, καθώς η κλωστοϋφαντουργία θεωρείται υψηλού περιβαλλοντικού κινδύνου.

7. Ρυθμίσεις για κυκλική οικονομία και απαγορεύσεις καταστροφής προϊόντων

Τέλος, η Ιταλία προετοιμάζει κανονισμούς (σε εναρμόνιση με την ΕΕ) που απαγορεύουν την καταστροφή απούλητων ενδυμάτων, τη μη τεκμηριωμένη απόρριψη προϊόντων, τη διάθεση μη επισκευάσιμων ή μη ανακυκλώσιμων προϊόντων χωρίς καταγραφή.

Αυτές οι απαιτήσεις συνδέονται με την κεντρική ευρωπαϊκή στρατηγική για **circularity & reparability**, η οποία θα γίνει υποχρεωτική έως το 2030.

ΣΤ. ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Ως Οδηγός με τα πιο πρακτικά βήματα που θα πρέπει να κάνει μια ελληνική εταιρεία προκειμένου να εξάγει επιτυχώς στην Ιταλία, παρατίθενται τα κάτωθι:.

Βήμα 1 - Συμμόρφωση με EPR & DPP πριν το 2026

Η έγκαιρη συμμόρφωση είναι στρατηγικό πλεονέκτημα, επειδή όλες οι ιταλικές εταιρείες θα αναζητούν προμηθευτές έτοιμους για τις νέες απαιτήσεις.

Βήμα 2 - Εξασφάλιση πιστοποιήσεων ποιότητας & οικολογικών προτύπων

GOTS, OCS, ISO, OEKO-TEX, traceability platforms.

Βήμα 3 - Χαρτογράφηση βιομηχανικών clusters και εύρεση αντιπροσώπων

Οι Ιταλοί εμπιστεύονται τους εμπορικούς αντιπροσώπους για sourcing.

Βήμα 4 - Συμμετοχή σε ιταλικές επαγγελματικές εκθέσεις

Milano Unica, Pitti Filati, ITMA (αντίστοιχα έτη).

Βήμα 5 - Στόχευση των αγορών που ήδη ενδιαφέρονται για ευρωπαϊκό βαμβάκι

Οι ιταλικές εταιρείες πολυτελείας έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για ευρωπαϊκό (κυρίως ελληνικό και ισπανικό) βαμβάκι στο πλαίσιο δράσεων EUCOTTON.

Βήμα 6 — Δημιουργία ιταλικής παρουσίας (distributors / showroom / agent)

Η Ιταλία είναι μια αγορά όπου η προσωπική σχέση και η φυσική παρουσία παίζουν τεράστιο ρόλο στις συνεργασίες.

Βήμα 7 - Σαφής στρατηγική branding

Οι Ιταλοί προτιμούν **premium** και **πιστοποιημένο**, όπως “*European sustainable cotton supplier with premium consistency*”.

Τι ζητά η ιταλική αγορά από έναν ξένο προμηθευτή

Σύμφωνα με τις πρόσφατες αλλαγές στην ιταλική βιομηχανική πολιτική και την “Rome Declaration” της Confindustria Moda:

- καινοτομία,
- βιωσιμότητα,
- ψηφιακή ιχνηλασιμότητα,
- σταθερή ποιότητα,
- ευελιξία συνεργασίας,
- αξιοπιστία παράδοσης.

Με αυτά τα βήματα, μια ελληνική εταιρεία μπορεί όχι απλώς να μπει στην αγορά, αλλά και να αποκτήσει **ισχυρή και σταθερή θέση**, αξιοποιώντας την αναγνωρισμένη αξία του ελληνικού βάμβακος στην Ιταλία.

Z. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΩΣ ΤΟ 2027

Η εικόνα της ιταλικής αγοράς υφασμάτων και βάμβακος για το 2027 διαμορφώνεται μέσα σε ένα περιβάλλον σταθερής ανάπτυξης, συνεχούς τεχνολογικού μετασχηματισμού και αυξανόμενων απαιτήσεων βιωσιμότητας. Οι οικονομικές προβολές δείχνουν ότι ο κλάδος θα συνεχίσει να αναπτύσσεται με ρυθμό περίπου 3,2% ετησίως για την περίοδο 2026-2031, με την αξία της αγοράς να κινείται ανοδικά από τα 31,3 δισ. δολάρια το 2026 προς τα 36,64 δισ. το 2031, πράγμα που συνεπάγεται ότι το 2027 θα βρεθεί σε τροχιά ισχυρής επέκτασης. Παράλληλα, ανεξάρτητες προβλέψεις για το σύνολο της ιταλικής αγοράς υφασμάτων εκτιμούν μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 2,51% από το 2026 έως το 2034, επιβεβαιώνοντας ότι το 2027 θα είναι έτος θετικής πορείας σε όλο το φάσμα της παραγωγής και της κατανάλωσης.

Σε επίπεδο ζήτησης υλικών, το 2027 αναμένεται ενίσχυση της προτίμησης για φυσικές ίνες, μέσα σε ένα γενικότερο πλαίσιο στροφής προς υφάσματα υψηλής ποιότητας και περιβαλλοντικής συμμόρφωσης. Με βάση τις πιο πρόσφατες μελέτες, οι καταναλωτές και οι ιταλικές επιχειρήσεις αναζητούν υλικά με τεκμηριωμένη προέλευση, οικολογική πιστοποίηση και ανώτερη απόδοση, γεγονός που αυξάνει τη ζήτηση για βαμβάκι - ιδιαίτερα για ευρωπαϊκής προέλευσης και ιχνηλάσιμες ίνες. Η στροφή της αγοράς προς την ποιότητα, και όχι προς το χαμηλό κόστος, ενισχύει περαιτέρω τη θέση του βάμβακος σε ανώτερα τμήματα της παραγωγής, όπου η σταθερότητα του υλικού και η τεχνική του απόδοση αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.

Στον βιομηχανικό τομέα, το 2027 αναμένεται έντονη ανάπτυξη των τεχνικών υφασμάτων, που χρησιμοποιούνται σε αυτοκινητοβιομηχανία, ιατρικές εφαρμογές, κατασκευές και βιομηχανική χρήση. Η μετάβαση της Ιταλίας σε πιο εξειδικευμένα, υψηλής προστιθέμενης αξίας υλικά αποτελεί

πλέον βασικό στρατηγικό στόχο και θα αποτελέσει έναν από τους ισχυρότερους μοχλούς ανάπτυξης του κλάδου το 2027. Η τάση αυτή έχει άμεση επίδραση και στη ζήτηση βάμβακος, καθώς ενισχύεται η χρήση του σε συνδυασμένες δομές με άλλες ίνες για βελτιωμένες ιδιότητες.

Το 2027 θα αποτελέσει επίσης το πρώτο έτος όπου το νέο πλαίσιο κανονιστικής συμμόρφωσης θα εφαρμοστεί πλήρως. Οι επιχειρήσεις θα λειτουργούν πλέον υπό τις απαιτήσεις του ιταλικού συστήματος διευρυμένης ευθύνης παραγωγού (EPR), που επιβάλλει συγκεκριμένες υποχρεώσεις σε όλο τον κύκλο ζωής των προϊόντων, από την παραγωγή έως τη συλλογή και ανακύκλωση. Παράλληλα, η εισαγωγή του ψηφιακού διαβατηρίου προϊόντος (Digital Product Passport) θα καταστήσει υποχρεωτική τη λεπτομερή ιχνηλασιμότητα πρώτων υλών, υλικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων. Οι απαιτήσεις αυτές, σε συνδυασμό με τους νέους κανόνες οικολογικού σχεδιασμού της ΕΕ, θα επαναπροσδιορίσουν τις σχέσεις μεταξύ προμηθευτών και βιομηχανιών, ευνοώντας όσους μπορούν να προσφέρουν διαφάνεια, αξιοπιστία και τεκμηριωμένη βιωσιμότητα.

Οι εξαγωγικές επιδόσεις της Ιταλίας αναμένεται να παραμείνουν ισχυρές, καθώς η διεθνής ζήτηση για υφάσματα υψηλής ποιότητας και τελικά προϊόντα Made in Italy συνεχίζει να αυξάνεται. Παρά τις πιέσεις από χώρες χαμηλού κόστους, οι ιταλικές εταιρείες ενισχύουν τη θέση τους μέσα από επενδύσεις σε τεχνολογία, καινοτομία και κυκλική παραγωγή. Η αύξηση των εισαγωγών φθηνών υφασμάτων κατά 17,9% κατά το 2025 είχε δημιουργήσει ανησυχίες για ανταγωνιστικές πιέσεις, αλλά η Ιταλία απαντά με αναβάθμιση της ποιότητας και διαφοροποίηση προϊόντων, τάση που αναμένεται να ενισχυθεί το 2027.

Το 2027, επομένως, η ιταλική αγορά θα λειτουργεί σε ένα περιβάλλον όπου η ανάπτυξη θα συνδυάζεται με αυξημένες κανονιστικές υποχρεώσεις, αλλά και με ισχυρές εμπορικές ευκαιρίες. Η ζήτηση για πιστοποιημένο, ιχνηλάσιμο βαμβάκι θα είναι μεγαλύτερη από σήμερα λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης με τα νέα πρότυπα EPR και DPP, γεγονός που δημιουργεί ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για ευρωπαϊκούς και ελληνικούς προμηθευτές. Η μετάβαση σε μια αγορά όπου η ποιότητα, η περιβαλλοντική υπευθυνότητα και η τεχνική καινοτομία θα καθορίζουν την ανταγωνιστικότητα και όχι το χαμηλό κόστος παραγωγής.

H. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

H.1 Συμπεράσματα και Ευκαιρίες για Ελληνικές Εταιρείες

Οι ελληνικές εξαγωγές βάμβακος προς την Ιταλία αναμένεται να κινηθούν ανοδικά έως το 2027, καθώς οι ευρύτερες συνθήκες της ευρωπαϊκής και ιταλικής αγοράς δημιουργούν θετικές προοπτικές για προμηθευτές που προσφέρουν ιχνηλάσιμη, σταθερή και ποιοτική πρώτη ύλη. Η Ελλάδα παραμένει ο μεγαλύτερος παραγωγός και εξαγωγέας βάμβακος στην ΕΕ, με τις συνολικές εξαγωγές της να φτάνουν τα 486,4 εκατ. δολάρια το 2024, σύμφωνα με τα στοιχεία της COMTRADE. Η θέση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι η χώρα κατατάσσεται ανάμεσα στους κορυφαίους παγκόσμιους εξαγωγείς βάμβακος, πίσω από μεγάλες παραγωγές χώρες, όπως αναφέρει και η

έκθεση της FAS/USDA. Το προφίλ αυτό επιτρέπει στην Ελλάδα να παραμένει βασικός εταίρος για τις ιταλικές υφαντουργίες.

Η μεσοπρόθεσμη εικόνα δείχνει ότι η ζήτηση βάμβακος στην Ευρώπη αυξάνεται σταθερά, με την αξία της αγοράς να αναμένεται να φτάσει τα 10,77 δισ. δολάρια έως το 2030 και με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 4,91% την περίοδο 2025-2030. Η Ιταλία, ως κορυφαία μεταποιητική δύναμη της Ευρώπης, θα απορροφήσει σημαντικό μέρος αυτής της αύξησης, ιδιαίτερα σε κατηγορίες που απαιτούν υψηλή ποιότητα και ιχνηλασιμότητα. Τα ευρωπαϊκά βαμβάκια, με την Ελλάδα να κατέχει το 80% της παραγωγής τους, διακρίνονται για την ποιότητα και το χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμά τους, γεγονός που ενισχύει περαιτέρω τη ζήτηση από ιταλικούς ομίλους που επιδιώκουν βιώσιμες πρώτες ύλες.

Οι ελληνικές εξαγωγές προς την Ιταλία ειδικά αναμένεται να αυξηθούν για έναν πρόσθετο λόγο. Οι ρυθμιστικές εξελίξεις στην ΕΕ και στην Ιταλία ευνοούν προμηθευτές με δυνατότητα συμμόρφωσης και πιστοποίησης. Το 2026-2027 αποτελεί κομβικό σημείο, καθώς θα εφαρμοστεί πλήρως η ιταλική υποχρέωση για Extended Producer Responsibility (EPR) στα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, που επιβάλλει αναλυτική ιχνηλασιμότητα και περιβαλλοντική ευθύνη στον κύκλο ζωής των υλικών. Οι επιχειρήσεις που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν προέλευση και βιωσιμότητα θα δυσκολευτούν να εξάγουν, ενώ αντίστοιχα το ελληνικό βαμβάκι, το οποίο είναι ήδη ενσωματωμένο σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες ιχνηλασιμότητας, αποκτά ανταγωνιστικό προβάδισμα. Η ήδη διαμορφωμένη υποχρέωση χωριστής συλλογής υφασμάτων στην Ιταλία, σε ισχύ από το 2022, ενισχύει ακόμη περισσότερο τις απαιτήσεις για ίνες που μπορούν να ενσωματωθούν σε κυκλικές αλυσίδες αξίας, στις οποίες τα ευρωπαϊκά βαμβάκια είναι προτιμητέα.

Η ελληνική εξαγωγική δυναμική ενισχύεται επίσης από τη σταθερή θέση του ελληνικού βάμβακος σε διεθνείς αγορές, όπως δείχνουν τα στοιχεία της OEC, σύμφωνα με τα οποία η Ελλάδα αποτελεί τον 14ο μεγαλύτερο εξαγωγέα βάμβακος παγκοσμίως με εξαγωγές 511 εκατ. δολαρίων το 2023. Το γεγονός ότι η Ιταλία αναζητά αξιόπιστες, ευρωπαϊκές και υψηλής ποιότητας προμήθειες δημιουργεί ευκαιρίες για τη συνέχιση και ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών, ιδιαίτερα σε κλάδους όπως το premium shirting, τα υφαντά υψηλής ποιότητας και τα τεχνικά βαμβακερά υλικά.

Τέλος, η αναμενόμενη αύξηση της αξίας και της ζήτησης της ιταλικής κλωστοϋφαντουργίας έως το 2027, όπως προκύπτει από τις κύριες μελέτες αγοράς για την περίοδο 2026-2031, θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά. Καθώς η Ιταλία επεκτείνει την παραγωγή τεχνικών υφασμάτων και επενδύει σε πιο καινοτόμες και βιώσιμες παραγωγικές διαδικασίες, η ανάγκη για σταθερή, ποιοτική πρώτη ύλη θα παγιωθεί και θα ενταθεί. Με βάση όλα τα παραπάνω δεδομένα, η Ελλάδα βρίσκεται σε ισχυρή θέση για να αυξήσει τις εξαγωγές της προς την Ιταλία την περίοδο έως το 2027, κυρίως σε κατηγορίες βάμβακος υψηλής ποιότητας και προϊόντων που ανταποκρίνονται στα ιταλικά και ευρωπαϊκά πρότυπα βιωσιμότητας και ιχνηλασιμότητας.

Θ. ΠΗΓΕΣ - ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΠΗΓΕΣ

Ιταλική αγορά -κλωστοϋφαντουργία & προβλέψεις

- Italy Textile Manufacturing Market Size, Growth Outlook 2031 -Mordor Intelligence
- Italy Textile Market Size & Forecast 2026–2035 -Expert Market Research
- Italy Textile Market (2025–2031) -6Wresearch
- Overview of Italy's Textile Industry -Apparel Digest

Ελληνική παραγωγή & εξαγωγές

- Cotton and Products Annual -USDA/FAS Greece
- Greece Exports of Cotton -COMTRADE (Trading Economics)
- Cotton in Europe Market -Mordor Intelligence
- Cotton in Greece -OEC

Τιμές βάμβακος (Ιταλία & Ελλάδα)

- Italy Cotton Retail Prices
- Selina Wamucii
- Greece Cotton Retail Prices -Selina Wamucii

Ρυθμιστικό πλαίσιο (EPR, Circularity, DPP)

- Italy Textile EPR Decree -The Traceability Hub
- EU Law for Textiles (recap 2025) -Ohana Public Affairs
- EU Textile Strategy -CarbonFact (ESPR, DPP, Green Claims)
- Italy Textiles EPR Legislation -Valpak
- Textile EPR Italy
- Ecosistant

-Italy Textiles Legislative Framework -my-compliance.eu

Εκθέσεις & εμπορικά γεγονότα

-Textile Trade Fairs & Exhibitions in Italy 2026 -TradeFairDates

-Cotton Trend -συμμετοχές σε Milano Unica και Pitti Filati

-Textile Shows in Italy -10times

-Milano Unica 2026 -Textiles Resources

-INTERTEX Milano -Official site

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Ιταλικές Εκθέσεις

- Milano Unica -<https://www.milanounica.it>
- Pitti Immagine Filati -<https://www.pittimmagine.com>
- Pitti Uomo -<https://www.pittimmagine.com>
- Intertext Milano -<https://intertextmilano.com>
- Denim Première Vision -<https://www.premierevision.com>
- Florence Textile Expo -<https://www.florencetextileexpo.com>
- COMOCREA Textile Design Show -<https://www.comocrea.it>

Διεθνείς Εκθέσεις

- Texworld / Apparel Sourcing Paris -<https://texworldparis.fr>
- Première Vision Paris -<https://www.premierevision.com>
- TexPremium London -<https://texpremium.com>

Βάσεις δεδομένων & στατιστικές πλατφόρμες

- UN COMTRADE / Trading Economics -<https://tradingeconomics.com>

- OEC -Observatory of Economic Complexity -<https://oec.world>
- Selina Wamucii -<https://www.selinawamucii.com>
- USDA FAS GAIN Reports -<https://fas.usda.gov>
- Eurostat International Trade -<https://ec.europa.eu/eurostat>
- ISTAT -<https://www.istat.it>

Κανονιστικό πλαίσιο & βιομηχανικές οργανώσεις

- European Commission -Sustainable Textiles -<https://ec.europa.eu/environment>
- Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR) -<https://single-market-economy.ec.europa.eu>
- Italian Ministry for Enterprise & Made in Italy (MIMIT) -<https://www.mise.gov.it>
- Ministry of Environment & Energy Security (MASE) -<https://www.mase.gov.it>
- Confindustria Moda -<https://www.confindustriamoda.it>
- Sistema Moda Italia (SMI) -<https://www.sistemamodaitalia.com>
- EURATEX -<https://euratex.eu>
- EUCOTTON -<https://eucotton.eu>

I. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2026

Milano Unica -Milan - 20–22 Ιανουαρίου 2026

Pitti Immagine Filati -Florence - 21–23 Ιανουαρίου 2026

Denim Première Vision -Milan - 20–21 Μαΐου 2026

INTERTEX Milano -Milan - 7–9 Ιουλίου 2026

Pitti Immagine Uomo -Florence - Αναμένεται Ιούλιο 2026 (σύμφωνα με το επίσημο ημερολόγιο εκθέσεων)

COMOCREA Textile Design Show -Cernobbio (Como) - Αναμένεται Απρίλιο 2026

Florence Textile Expo -Florence - 14–16 Οκτωβρίου 2026

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2027

Milano Unica: Ιανουάριος & Ιούλιος 2027 (η έκθεση γίνεται δύο φορές τον χρόνο, ίδιες περιόδους κάθε έτους)

Pitti Immagine Filati: Ιανουάριος & Ιούνιος/Ιούλιος 2027

Pitti Uomo: Ιανουάριος & Ιούνιος 2027

Intertext Milano: Ιούλιος 2027 (ετήσια έκθεση, ίδια περίοδος)

Denim Première Vision: Μάιος 2027 (ετήσια διοργάνωση στο Μιλάνο)

COMOCREA Textile Design Show: Άνοιξη & Φθινόπωρο 2027
(διεξάγεται δύο φορές τον χρόνο)